NOV 9 1920

A
JEWISH
CANADIAN
DAILY
Circulated
All Over
CANADA
And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש
אונאפהענגיג
נאציאנאל

א צייטונג וועלכע גיט
פרייהייט פאר אויסדרוק
צו אלע שיכטען

VOLUME VII No 2823 To[illegible] Friday November 5 1920

כ"ד חשון פרשה חיי שרה תרפ"א.

טאראנטא, פרייטאג, דעם 5-טען נאוועמבער, 1920

PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY ASTOR, LENOX

באלשעוויסטישע ארמייען זיעגען ווידער אין קרים

מאסקווע מעלדעט גרויסע זיעגע איבער ווראנגעל'ס סאלדאטען

לאנדאן, נאוועמבער, 4.

אין אן אפיציעלע ערקלעהרונג פון מאסקווא וואס איז ארויסגעגעבן געווארען מיטוואך ווערט געמאלדען דאס די סאוויעטען ארמייען האבען געהאט א גרויסען זיעג אין קרים. די ערקלעהרונג זאגט דאס ווראנגעל'ס סאלדאטען ווערען פארטריבען אויף צוריק און זיי האלטען כסדר אין לויפען. די שלאכט איז א מורא'דיגע.

קעמפט אנקעגען מיט אלע כוחות

סעוואסטאפאל, נאוועמבער, 4.

די באלשעוויסטישע אטאקע אויף גענעראל ווראנגעל'ס פראנט ביי פערעקאפ האלט אן מיט דער זעלבער שטארקייט ווי אין אנפאנג. עס ווערט אנגעפיהרט א שווערע באמבארדע אויף א פראנט פון זיבען מייל. די סאוויעטען ארמייען האבען ארומגערינגעלט דעם גאנצען פראנט. גענעראל ווראנגעל איז אין דער לאגע צו קאנען באשיצען זיינע סאלדאטען צוליעב דעם וואס ער האט פון דער לינקער זייט דעם וואסער אויסגוס פון דעם סיוואש ים און אין דער רעכטער זייט די פערעקאפ בוכטע. אין די ביידע וואסערען געפינען זיך קריעגס שיפען מיט שווערער ארטילעריע. די שטאדט פערעקאפ, וועלכע די באלשעוויקעס האבען צוגענומען איז איצט א פאלשטענדיגע חרבה.

ווראנגעל'ס מוטער האט ניט וואס צו עסען

טעריאקי, פינלאנד, נאוועמבער, 4.

די מוטער פון גענעראל ווראנגעל איז היינט אהער אנגעקומען און זי איז אין גרויס נויט. דער רויטער קרייץ האט איהר געהאלפען מיט געלט און עסענווארג. זי זוכט א וועג ווי אזוי אריינצופאהרען אין קרים צו איהר זוהן.

גרויסע אוצרות מיט תבואות אריינגעפאלען צו באלשעוויקעס

ווארשא, נאוועמבער, 4.

ידיעות וואס זענען אהער אנגעקומען פון דרום רוסלאנד מעלדען דאס בשעת דער אטאקע פון די סאוויעטען אויף גענעראל ווראנגעל אין דער געגענט צווישען מעליטאפאל און אלעקסאנדראווסק, האבען די באלשעוויסטישע ארמייען פארכאפט דריי גרויסע באוואפנטע אייזענבאהנען און זיי קאנטראלירען שוין איצט הונדערטער מייל אייזענבאהן ליניען.

אין מעליטאפאל האבען זיי פארנומען מיליאנען פונט מעהל און פארשיעדענע תבואות, און אנדערע מיליטערישע אויסשטאטונגען.

די ידיעה זאגט אויך אז די באלשעוויקעס קליבען ערשט איצט גרויסע ארמייען נאך מיט מעהר שטארקייט פארצוזעצען די אטאקעס.

לאגע אין ענגלאנד ווערט ווידער נארמאל

לאנדאן, נאוועמבער, 4.

אנפאנגענדיג פון היינט פריה האט דאס לאנד אנגעפאנגען צוריק אנצונעהמען א נארמאלע פארמע. די קוילען גרעבער הויבען זיך אן אומצוקעהרען צו דער ארבייט און די שטרענגע רעגולאציעס וועגען דעם געברויך פון קוילען וואס זענען ארויפגעלייגט געווארען מחמת דעם סטרייק הויבען שוין אן ארויסגענומען צו ווערען. עס ווערט ערווארטעט אז ביז מאנטאג וועלען שוין אלע קוילען - גרעבער זיין ביי דער ארבייט און די רעגולאציעס וועלען בטל ווערען.

קוילען מאנגעל הערשט שטארק

אבער טראצדעם וואס די ארבייט וועט אנגעפאנגען ווערען, וועלען אבער א סך פאבריקען מוזען בלייבען געשלאסען אויף א משך פון צוויי חדשים. עס ווערט געזאגט דאס דער קוילען מאנגעל איז גרויס און ניט אלע פאבריקען וועלען האבען א מעגליכקייט צו עפענען זיך אזוי שנעל.

אידישער אינזשעניער מאכט א גרויסע ענטדעקונג

(ספעציעלע קייבעל צום „אידישען זשורנאל".)

בערלין, נאוועמבער, 4. (א. ק. ב.) — דער היגער אידישער אינזשעניר מ. באשלייכער האט אויסגעפונען ווי אזוי צו פראדוצירען קינסטליכע שטיין קוילען דורך זעהר אן איינפאכען מיטעל. די ערפינדונג מאכט אן אומגעהויערע רעוואלוציע אין דער וויסענשאפט. דער נייער סארט קוילען פארמאגט 7500 מאל מעהר היץ קראפט פון נאטירליכע קוילען. די קאמערציעלע און וויסענשאפטליכע וועלט האט שטארק באגריסט די ערפינדונג.

דריי אידען דערשאסען אין סואוואלק

קאוונא, נאוועמבער, 4. (א. ק. ב.) — א רעפארט פון סואוואלק מעלדעט דאס די פוילישע מיליטערישע קאמאנדע האט דערשאסען דריי אידען, צוויי פון זיי זענען חיים ליווערצאנד מיט זיינער א טאכטער. די קלאגע געגען זיי איז געווען דאס זיי האבען אנגעוויזען וועגען צו די ליטווישע סאלדאטען און אז זיי זענען געוועזן באשעפטיגט ביי די באלשעוויקעס. עס ווערט געמאלדען דאס ווארשא האט באפוילען אפצושטעלען די הינריכטונג אבער דער באפעהל איז געקומען צו שפעט.

ערשטע דייטשע האנדעלס שיף אין ניו-יארקער האפען

ניו-יארק, נאוועמבער, 4.

די ערשטע דייטשע האנדעלס שיף, וואס זאל טראגען א דייטשען פלאג פון דער אלטער האנדעלס מארין איז היינט אריינגעקומען אין האפען צום ערשטען מאל זינט יולי 1914.

מיט דעם אריינקומען פון דיעזער שיף ווערט אפיציעל ווידער געעפענט דער האנדעל מיט דייטשלאנד. די דאזיגע שיף איז „קאפיע ריקמערס" א שיף פון 4.863 טאן.

בוכהאלטער ארעסטירט אויף דער קלאגע פון גנבה

דער בראנטש פון דער ראיאל באנק אין וואנדערבריזש האט ארעסטירט איהר אקאונטענט אויף דער קלאגע פון גנבה. עס פעהלט דרייצעהן טויזענט דאלאר.

א יאהר מיט צעהן שמיץ

נארמאן בעל, א „וואוילער תכשיט" איז נעכטען באשטראפט געווארען פון דזשאסטיס ארה, מיט א יאהר געפענגניש און צעהן שמיץ פאר א צוגאב. ער האט פארגוואלטיגט א מיידעל.

ספעציעלע רעפארטען פון דער צעירי ציון קאנווענשאן

דער „זשורנאל" וועט האבען א ספעציעלען פארטרעטער ביי דער קאנווענשאן פון דער צעירי ציון, וואס וועט געהאלטען ווערען קומענדע וואך אין ראטשעסטער.

בריען ראט ווילסאן'ען צו רעזיגנירען

שיקאגא, נאוו. 4.

וויליאם דזשענינגס בריען, דער בארימטער פיהרער פון דער דעמאקראטישער פארטיי און געוועזענער סטייט סעקרעטער אין דעם ווילסאן קאבינעט האט היינט געזאגט אז פרעזידענט ווילסאן וואלט געטון א גרויסע זאך ווען ער רעזיגנירט פון זיין אמט. דאס פאלק האט באוויזען וויפיעל מען האלט פון איהם אין לאנד.

אינדיאנער 138 יאהר אלט פארברענט

בלייקספיעלד, קאל. נאוו. 4

פיליפ לעפטהענד, אן אינדיאנער 138 יאהר אלט איז געשטארבען פון די וואונדען וואס זענען איהם געקומען ווען זיין קאלדרע האט זיך ביינאכט אנגעצונדען. לעפטהענד האט אפגעלעבט אין איינזאמקייט פערציג יאהר, ניט וועלענדיג נעהמען פון קיינעם קיין הילף, און אויך ניט איבערלאזענדיג זיין וואלד וואוינונג. ניט ווייט פון זיין וואוינונג איז מיט פערציג יאהר צוריק דערטרונקען געווארען זיין פרוי און ער האט איהר צוגעזאגט ניט צו פארלאזען איהר קבר.

דריי מענשען פארברענט

האמילטאן, נאוועמבער, 4.

דריי מענשען זענען פארברענט געווארען ווען א גרויס פארם הויז אין קעיסטאר טאונשיפ איז פארניכטעט געווארען פון א פייער.

דאס פייער האט אויסגעבראכען ארום צוויי א זייגער פארטאג. בשעת דאס פייער האט זיך אנגעכאפט זענען אין הויז געווען דער אייגענטימער מר. דזשענינגס, זיין פרוי אין מוטער און צוויי טעכטער. מר. דזשעניגס מיט איין טאכטער האבען זיך געראטעוועט אבער זיין אלטע מוטער זיין פרוי און א טאכטער האבען פארלוירען זייערע לעבענס

פרויען דארפען שוין מעהר ניט זיין קיין געהארכזאמע בהמות

לאנדאן, נאוועמבער, 4.

א קאמיטע פון דער קאנגרעגיישאנעל יוניאן", וואס איז געווען באשטימט צו פארפאסען א נייעם טעקסט, וואס דער גלח דארף פארלייענען חתן-כלה ביים חתונה האבען האט אויסגעלאזען דאס ווארט „געהארכזאם", וואס די כלה פלעגט מוזען צוזאגען איהר צוקונפטיגען מאן. דאס הייסט אז די שוואכע פרוי מעג שוין היינט האבען איהר אייגענע מיינונג און ניט מוזען פאלגען איהר באשיצער פון שטארקען געשלעכט.

א גוט פלאן צום פארברענגען

דאס איז ביים באל פון דעם באראכאוו ברענטש אידיש נאצ. ארבייטער פארבאנד, וואו די אידישע יוגענד פארברענגט הארציג און חבר'איש, אין א[illegible] פון טאנץ מוזיק און געזאנג.

דער באל איז היינט אווענט אין ארפעלאוס טעמפעל, 229 קאלעדזש סט.

נאך אלין מיט הסר

איוף היינט, זאגט דער וועטער נביא, אביסעל מילדער און שעהנער פון נעכטען

אנגעקומענע שיפען

עמפ. אוו בריטיין, פון ליווערפול אין קוויבעק.

פראנס, פון האוור אין ניו-יארק.

אלימפיק פון סאוטהעמפטאן אין ניו יארק.

סאוויעטען רעגיערונג דעקט אויף א גרויסע צאריסטישע פארשווערונג

קאפענהאגען, נאוועמבער, 4.

דער קאוונער קארעספאנדענט פון דער "בערלינגסקע טידענדע" גיט איבער, דאס מאסקווער צייטונגען וואס זענען דערהאלטען געווארען אין קאוונא האבען געבראכט די אפיציעלע נייעס וועגען א גרויסער פארשווערונג וואס איז געמאכט געווארען פון צאריסטישע אפיצירען אומצואווארפען די סאוויעטען רעגיערונג.

די צייטונגען זאגען דאס די סאוויעטען רעגיערונג האט אויסגעפונען אלע קאנספיראטארס און עס זענען אנגענומען געווארען די ריכטיגע מיטלען געגען די קאנטער-רעוואלוציאנערע. עס ווערט געזאגט דאס אין ארענבורג זענען איינגעטערנירט געווארען ביז דריי טויזענט צאריסטישע אפיצערען מיט זייער גאנצען גענעראל שטאב.

טראצקי וויסט פון אלעם

דער קארעספאנדענט גיט איבער, דאס די „פראוודא" די באלשעוויסטישע אפיציעלע רעגיערונג'ס צייטונג מעלדעט דאס לעאן טראצקי האט ניט לאנג צוריק ערקלעהרט אין א רעדע וואס ער האט געהאלטען אין פעטראגראד אז ער האט געוואוסט פון דער אנקומענדער געפאהר. ער וויסט אויך די לידען פון א שווערען ווינטער, אבער טראצדעם וואס דריי פערטעל פון דער באפעלקערונג קומט איס צו ליידען פון הונגער און קעלט, אבער דאס איינציגע פערטעל וועט דאך אריבערטראגען דעם זיעג פון דער וועלט רעוואלוציע.

ווי אזוי די סאוויעטען רעגיערונג וויל פאראייביגען דעם אנדענקען פון 3-טען אינטערנאציאנאל

וואשינגטאן, נאוועמבער, 4.

ביי א פאלקס יום טוב וואס איז אפגעהאלטען געווארען אין מאסקווא, לעצטען חודש איז געוויזען געווארען א וואונדער - מאדעל פון א פיער שטאקיג הויז מיט וועלכען די סאוויעטען רעגיערונג וויל פאראייביגען דעם אנדענקען פון 3-טען אינטערנאציאנאל. איינער פון די באלשעוויסטישע צייטונגען באשרייבט דעם מאדעל אויף'ן פאלגענדען אופן:

דער מאדעל דארף פארשטעלען די סאוויעטען רעגיערונג'ס פארמע. דער פלאן איז געמאכט געווארען פון א געוויסען מאלער טאטלין.

ווי דער פלאן שטעלט פאר וועט דער מאנומענט באשטעהן פון א געביידע 650 פיס די הויך און וועט האבען פיער שטאק וואס וועלען זיך דרעהען אזוי ווי די ווערק פון א זייגער.

דער ערשטער שטאק וועט זיין אין דער פארמע פון א קוב (א 3-זייטיגע פיגור), דארטען וועלען זיך געפינען די אפטיילונגען פון די געזעצגעבענדע קערפערשאפטען. דער דאזיגער שטאק וועט זיך דרעהען אויף אזא אופן מאכענדיג א גאנצען צירקעל איינמאל אין א גאנצען יאהר.

דער צווייטער שטאק וועט זיין אין דער פארמע פון א פיראמידע, נאר דער שפיץ וועט זיין אפגעשניטען. דארטען וועלען זיך געפינען די עקזעקוטיווע אפטיילונגען און דיעזער שטאק וועט זיך אזוי לאזענגען צו מאכען א פאלשטענדיגען צירקעל איין מאל אין א חודש.

דער דריטער שטאק וועט זיין אין דער פארמע פון א צילינדער, דארטען וועלען זיך געפינען אלע אינפארמאציע ביוראס, פראפאגאנדע אפטיילונגען א. א. וו. דיעזער שטאק וועט זיך באוועגען צו מאכען א פאלשטענדיגען צירקעל יעדען טאג.

דער פערטער שטאק וועט זיין אין דער פארמע פון א רינגען ערד קוגעל. דארטען וועלען זיך געפינען דראטלאזע טעלעגראף סטאנציעס, און אנדערע וויסענשאפטליכע אפאראטען.

אין קעלער וועלען זיין פלעצער פאר אויטאמאבילען, קינאטאגראף טעאטערע און אנדערע אפענטליכע איינריכטונגען.

אונטער'ן קעלער וועלען ערשט זיין קעמערלאך צו האלטען ארעסטאנטען.

ווי אזוי דער מעכאניזם פון דיעזען וואונדער איז צוזאמענגעשטעלט ווערט געהאלטען בסוד.

בעלגיען הענגט מאסען פאליטישע פארברעכער

האאג, נאוועמבער, 4.

נאכדעם ווי האלאנד איז פטור געווארען פון דער פאדערונג ארויסצוגעבען דעם געוועזענעם דייטשען קייזער צו די אליאירטע פאר א משפט, האט זי איצט פארדרונגען פון בעלגיען ארויסצוגעבען פאליטישע פארברעכער וואס האבען געזוכט בשעת דער מלחמה אפצוטיילען דאס פלעמישע טייל פון בעלגיען פון דעם פראנצויזישען.

אין האלאנד געפינט זיך איצט פראפעסאר דע ווריעז, וועלכער איז געווען דער אנפיהרער פון די פלעמער.

די באוועגונג האט זיך אנגעפאנגען בשעת בעלגיען איז געווען אונטער דער דייטשער אקופאציע. אלע יענע נאכפאלגער זענען געשטראפט געווארען פון די דייטשען.

מיט'ן צוריקציהען פון די דייטשע ארמייען זענען אויך יענע „סעפעראטיסטען" אנטלאפען. א סך פון זיי האט די בעלגישע רעגיערונג געכאפט און זיי פאראורטיילט צום טויט.

פראפעסאר דע ווריעז איז אנגעשטעלט אלס ביבליאטעקער אין ראטערדאם. די בעלגישע רעגיערונג וויל איהם דווקא ארויסקריגען.

אמעריקא וועט מוזען קויפען אימיגראנטען

ניו-יארק, נאוועמבער, 4.

דער אינטערדייטיעל קאונסיל פון ניו-יארק האט ערקלעהרט אז איבער גאנץ אייראפא געהט איצט אן א שטארקע באוועגונג ניט ארויסצולאזען קיין מענשען. אין אייראפא זענען פאר דער מלחמה'ס צייט געמינערט געווארען ביז 35 מיליאן מענשען, ארויסנעהמענדיג אויך דאס, וואס עס זענען ניט געווען קיין געבוירענע. די ענגלאנד ליידען צוליעב דעם זעהר פיעל, און עס איז א מאנגעל אין ארבייטער. און אויב אמעריקא וועט וועלען איינוואנדערער וועט זי מוזען באצאהלען א געוויסע סומע פאר יעדען אימיגראנט.

אידען פון גאנץ ליטא ארבייטען מיט אלע מעגליכקייטען פאר דער זעלבסטשטענדיגקייט פון ליטא

(ספעציעלע קייבעל צום „אידישען זשורנאל")

פאריז, נאוועמבער, 4 (א. ק.ב.) — א רעפארט פון קאוונא גיט איבער דאס די גאנצע אידישע באפעלקערונג פון ליטע ווענדעט אן אלע מעגליכקייטען אז ליטא זאל בלייבען זעלבסטשטענדיג.

עס ווערט געמאלדען דאס א יעדעס דארף, יעדע שטאדט און איבעראל וואו עס געפינען זיך נאר אידען, אפילו אין גאנץ רוסלאנד, ווערען אפגעהאלטען זעהר באגייסטערטע מאסענפארזאמלונגען. עס ווערען אנגענומען רעזאלוציעס, וואס פראטעסטירען געגען דעם וואס די פוילישע סאלדאטען דרינגען אריין אין ליטא. די רעזאלוציעס פאדערען אז ווילנא זאל מוזען פארבלייבען ביי ליטא.

פאדערען פוילישע סאלדאטען זאלען צוריקגעצויגען ווערען בעת דעם פלעביסציט

די ליטווישע דעלעגאציע וואס געפינט זיך דא אין שליחות צו דער נאציאנען ליגע, האט אריינגעגעבען א פאדערונג אז די ליגע זאל באפעהלען צוריקציהען זעליגאווסקי'ס סאלדאטען בשעת עס וועט געהאלטען ווערען די פאלקס אבשטימונג וועגען דעם צו וועמען ווילנא זאל באלאנגען.

ציריך מאכט אויך אויסנאהמס געזעצען געגען אידען

פון ציריך, שווייץ, קומט א ידיעה דאס די קארטיגע שטאדט פערוואלטונג האט אנגענומען מיט 40 געגען 28 שטימען צו מאכען אן אויסנאהמס געזעץ געגען אידען וואס וועלען ווערען בירגער. דאס געזעץ לויטעט אז אלע אידען, אפילו פון די מערב לענדער מוזען וואוינען צעהן יאהר אין לאנד, און אידען פון מזרח מוזען באווייזען דאס זיי וואוינען שוין פופצעהן יאהר אין לאנד.

האט די פוילישע רעגיערונג ארויסגעגעבן אן אמנעסטיע?

א [illegible] איז אהער אנגעקומען פון ווארשא, דאס די פוילישע רעגיערונג האט ארויסגעגעבן אן אמנעסטיע פאר אלע וואס האבען פארבראכען געגען דעם מיליטערישען געזעץ.

א ידיעה מעלדעט אויך אז צוויי דריטעל פון דעם דארף וויגאוואל (דער נאמען פון דער גובערניע איז ניט קלאהר), וואס איז געווען כמעט אין גאנצען באוואוינט פון אידען, איז אפגעברענט געווארען.

קומען נאך אמעריקא בעטען הילף

האאג, נאוועמבער, 4. (א. ק. ב.) — פון ראטערדאם קומט אהער א ידיעה דאס די אידישע פליכטלינגע פון די מזרח געגענדען האבען דארטען אפגעהאלטען א פארזאמלונג מיט'ן צוועק צו זוכען מיטלען צו העלפען פארגרינגערן די טרויעריגע לאגע פון יענע עמיגראנטען. עס איז באשלאסען געווארען צו שיקען א דעלעגאט נאך אמעריקא צו באאיינפלוסען די אידישע הילפס ארגאניזאציעס צו טון עפעס פאר יענע אידען.

פאר שיסען זיבען אידען ווערטמען באשטראפט מיט א יאהר געפענגניש

[illegible], נאוועמבער, 4. (א. ק. ב.) — דאס מיליטערישע געריכט פון קאשוי האט פאראורטיילט קאראל האראק, אן אפיציר פון דעם טשעכא־סלאוואקישען לעגיאן צוזאמען מיט זעקס פריוואט סאלדאטען צו א יאהר געפענגניש, דערפאר וויל זיי האבען אהן א שום אורזאכע דערשאסען זיבען אידען. די אידישע באפעלקערונג האט פראטעסטירט געגען אזא מילדער שטראף.

באריהמטער אנטיסעמיט פאהרט אגיטירען פאר ווראנגעל'ן

קאנסטאנטינאפאל, נאוועמבער, 4. (א. ק. ב.) — עס ווערט אהער געמאלדען דאס מארים מאווארין, דער באריהמטער אנטיסעמיט און אנפיהרער פון'ם דעניקין רעזשים, פאהרט פון קרים נאך אייראפא צו פראפאגאנדירען פאר ווראנגעל'ן

פיהרער פון פוילישער ארמיי האט ארויסגעגעבען סודות צו באלשעוויקעס

לאנדאן, נאוועמבער, 4. (א. ק. ב.) — פון ווארשא ווערט אהער געבראכט די נייעס דאס דער הויפט פארשטעהער פון דער אינטעליגענץ ביורא פון דער פוילישער ארמיי האט די גאנצע צייט איבערגעגעבען סודות צו דער באלשעוויסטישער רעגיערונג. עס ווערט געמאלדען דאס יענע אלע פוילישע צייטונגען וואס האבען די גאנצע צייט געהאלטען אין שיטען באשולדיגונגען אויף די אידען דאס זיי פארראטען פוילען, האבען אונטערדריקט די נייעס און ניט אויסגעזאגט פאר דער וועלט וואס פאר א מין פארראט זייער און אייגענער פאליאק איז באגאנגען.

פאלקאווניק פעטערסאן רוטענבערג'ס פארטרעטער אין לאנדאן

אינזשעניר פנחס רוטענבערג האט פאר זיין אפפאהרען נאך פאלעסטינא, איינגעלאדען דעם אידישען פאלקאווניק פעטערסאן, וועלכער איז געווען דער גרינדער און דער אנפיהרער פון דעם אידישען באטאליאן אין גאליפאלי, צו פארבלייבען אין לאנדאן דער פארשטעהער און אנפיהרער פון זיין גאנצער ארבייט, וואס איז פארבונדען מיט פאלעסטינא.

דער „טיימס" קארעספאנדענט פון שלעזיען, מעלדעט אז דארטען ווערט דער אנטי סעמיטיזם פארערגערט מיט יעדען טאג.

אידען לויפען פון באברויסק

א [illegible] רעפארט מעלדעט, דאס גענעראל באלאכאוויטש'עס סאלדאטען דערנעהענטערען זיך צו באברויסק און די אידישע באפעלקערונג איז אין א גרויסער מהומה, לויפענדיג וואו זיי קאנען.

משונה'דיגע ליגענס ווערען פארשפרייט וועגען די אידען פון פאלעסטינא

פון אונזער ירושלים'ער קארעספאנדענט קומט א מעלדונג דאס די אראבישע צייטונג „מיראט" העצט געגען די אידען. לעצטענס איז דארטען ערשינען אן ארטיקעל אין וועלכען עס ווערט געזאגט דאס די רבנים פון ירושלים האבען מתיר געווען די אידישע מיידלאך חתונה צו האבען מיט אראבישע חתנים כדי אויף אזא אופן באאיינפלוסען די אראבישע באפעלקערונג איבערצוגעבען דאס לאנד צו די אידען.

דער זעלבער קארעספאנדענט מעלדעט אויך דאס א ברודער פון ערמארדעטען אידיש - איטאליענישען קאפיטאן באנקיני איז אנגעקומען נאך פאלעסטינא מיט'ן צוועק אויסצוגעפינען דעם טויטען קערפער פון זיין ברודער.

די חסידישע טאכטער

אן אריגינעלער ראמאן אוים דעם פויליש - חסידיש - אידישען לעבען

ספעציעל געשריבען פאר'ן „אידישען זשורנאל"

פון י. ב—ם

(86-טע פארזעצונג)

צו שיינדעלעס פרייד איז קיין גרע־נעץ ניט געוועזען. אויף אזא צופאל האט זי זיך ניט גערעכנט. זי האט זאגאר ניט געחלומט דערפון. איהר נייגעריג־קייט האט געשטיגען פון מינוט צו מי־נוט. פאר וואכען לאנג איז שיינדעלע צוגעגאנגען צום שפיגעל א קוק צו טון ווי זי זעהט אויס. א זאך וואס זי האט שוין ניט געהאט געטון א צייט.

הירשעלס ארעסט האט פון איהר גע־האט צוגענומען איהר חשק צום פוצען זיך. ווי אויך זיך צו קליידען. איהרע געדאנקען זיינען בלויז געוועזען הירשעל. — זי האט זיך באטראכט אלס די שולדיגע פון זיין ארעסט. דערפאר וואס הירשעל איז געפאהרען צו איהר, און דארט איז ער ארעסטירט געווארען.

זי האט זיך ניט געקענט פארשווייגען פארוואס זי טוט עפעס ניט פאר זיין באפרייאונג, און דער בריעף וועלכער איז געוועזען האלב פארשטעלט געשריבען איז דארום פאר איהר געוועזען ווי זי וואלט זעלבסט באפרייט געווארען, האט אויף איהר געווירקט צוריק זיך ארומצוקוקען ווי אזוי זי זעהט אויס.

הירשעל ווערט פריי, הירשעל וועט צוריק זיין מיט מיר, האט זי גע־שמייכעלט צו זיך קוקענדיג אין שפיגעל אריין. זי האט געפיהלט אזוי זארגלאז, אזוי גוט אז יעדע זאך האט מיט איהר מיטגעשמייכעלט.

די פרייד האט אבער לאנג ניט אנגעהאלטען. ווער עס האט זיך געפרעהט מיט די מחותנים, זי אבער האט ארונטער געלאזען דעם קאפ און נאך אלעס ניט געהאט קיין באשטימטען ענטפער וואס צו טון?

די אויפנאהמע פאר די מחותנים איז געוועזען א גרויסארטיגע. ר' איטשעס הויז איז פארוואנדעלט געווארען אין אן איינפאהר הויז. דריי טעג נאכאנאנד איז דאס גאנצע שטעטעל אריין און ארויסגעגאנגען צו ר' איטשען אין הויז. פרעהענדיג זיך דערמיט וואס שיינדעלע ווערט א כלה.

ר' איטשע ווי זיין פרוי, האבען אנגעקוואלען פאר נחת. דערמיט האבען זיי געצייגט אז דאס גאנצע שטעטעל האלט פון זיי. האט דרך ארץ פאר זיי, און אויך די פינקעלשטיינס זיינען געוועזען שטארק צופרידען פון די מחותנים, און נאך מעהרער פון דער כלה.

שיינדעלעס זארגלאזעס געזיכט איז פאר זיי געווען דער באגריף פון א שעהמעוודיגע אמת'ע צנועה כלה, און וואס פארדרייטעלט זיך אין דער מאמעס הויז, ווען מען רעדט פון איהר, און וועלכע דארף ניט וויסען וואס אזעלכעס א חתן איז.

די מחותנת'טע איז פון איהר ניט אפגעטרעטען, איהר נאכגעגאנגען אויף טריט און שריט, זי געלאסטשעט און געגלעט איינגעשלאסען זי אין איהרע ארעמס און געקושט, דערצעהלט איהר די מעלות פון איהרע אנדערע שנירען, ווען זיי זיינען כלות געוועזען, אויסגערעכענט איהר וואס פאר א טייערע מתנות זי האט זיי געגעבען, און וואס זי וועט איהר געבען.

שיינדעלע איז געווען פארנומען מיט זיך. דער געדאנק פון הירשעלס באפרייאונג האט זי געפרעהט, דאגעגען האט זי גענומען מאטערען דאס וואס זי ווערט פונקט א כלה צו דער זעלבער צייט, און אזוי שנעל ווי זי האט נאר א פרייע מינוט געהאט, איז זי גלייך אריינגעלאפען אין איהר צימער אריין אוועקגעזעצט זיך ביים טיש און געטראכט וואס דער סוף וועט זיין.

פיהרען א צוויי זייטיגעס לעבען איז אונמעגליך. איך וועל דאך מיך ניט קענען באהאלטען לאנג. הירשעל וועט דאס ניט וועלען דולדען, און פארלירען איהם טאר איך ניט. איך מוז ווענינגסטענס איהם באלוינען פאר די מאטערנישען וואס ער איז צוליעב מיר אויסגעשטאנען.

ער האט זיך אויפגעאפפערט פאר מיר. ריזיקירט זיין פרייהייט אום צו וויסען וואס איך טו. ווי אזוי מיין געזונד צושטאנד איז, און מיין יעצטיגע האנדלונג אלס באלוינונג פאר איהם איז צו גרויזאם, צו פארברעכעריש.

אום אבער צו וויסען וואס עס קומט פאר אין דער ווירקליכקייט, ווי אזוי עס האלט אין דער אמת'ן מיט זיין באפרייאונג, האט זי אנגעשריבען א בריוועל צו איהר קוזינע, פרעגענדיג איהר ווי אזוי די חברטע בעסערט זיך. וואס פאר א מעדיצין מען גיט איהר. און צו זי וועט מעגען שפאצירען אויף דער לופט.

שיינדעלע האט אויך ניט פארגעסען איהר צו שרייבען וועגען איהר כלה ווערען אז עס זיינען דא מחותנים און אז אין הויז גרייט מען זיך צו תנאים, און אז עס איז בלויז א פראגע פון טעג, ביז זי ווערט מיט מזל א כלה, פאר א חתן וועלכען זי קען ניט.

שיינדעלע האט זיך-זעלבסט קיין רעכענונג ניט געקענט אפגעבען. פארוואס די פרעמדע פרוי, וואס איז געקומען אויף איהר אומגליק. וואס געהט איהר אפרייסען פון איהר געליבטען הירשעלען, וואס וויל זי פארשלייערען פאר איהר אונבעקאנטען זוהן, האט געוואונען איהר צוטרויען. אויף איהר געזיכט האט שיינדעלע געזעהן איהר באהאלטענעם שמייכעל, און פאר א ווייל'ע האט זי א טראכט געטון פיליכט ? ? —

פיליכט זאל איך אט די פרעמדע א גוטע, זי לאסטשעט דאך מיך און וואס איז איבערגליקליך פון איהר קינדס גליק אפרופען אין א זייט און איהר דערצעהלען אז איך בין ניט די כלה פאר איהר אינגסטען זוהן. אז זי מאכט א טעות — א גרויסען טעות ווען זי דענקט אז איך בין גליקליך. און וועל מיט דער צייט ליעב באקומען איהר קינד.

איהרע אייגען זאגען דאך אז זי איז אגוטע, זי לאסטשעט דאך מיך און קושט מיך. איך וועל פאר איהר ווייגען, וועל פאר איהר בעטען, אז עס זאל בלייבען א סוד. אז איך האב א חתן וואס האט געפאנגען מיין הארץ, וואס איך געהער צו איהם. בין געבונדען מיט די שטארקסטע קייטען צו איהם, און אז איהר קינד וועט בלויז ליידען ליידען, און ליידען —

יא, זי וועט מיך פארשטעהן. זי וועט באגרייפען, ווייל זי קומט דאך פון דער גרויסער שטאדט וואו אזעלכע פאסירונגען זיינען ניט קיין וואונדער. זי וועט דאמאלס אהיים פאהרען א צופרידענע און איך וועל גליקליך זיין —

דער פלאן איז א גוטער. אזוי וועל איך טון. זי וועט מיך ניט פארשטויסען פון זיך, ניט פארטרייבען ווי מיין מוטער וועט מיך פארטרייבען, ווען זי וועט זיך דערוויסען דערפון אזוי וועל איך טון. זי מוז וויסען אלעס. איך וויל ניט לעבען אין א וועלט פון שווינדעל און באטרוג, און קען איך עס ניט און טאר ניט טון עס פאר מיינע עלטערען. דאן איז מיין חוב עס צו טון פאר די מענשען וועלכע זיינען בלינד, פאר וועלכע מיין הארץ איז פארשטעלט.

איך טו עס — האט שיינדעלע פעסט באשלאסען. און גענומען זוכען א געלעגענהייט ווען מיט איהר צו ריידען.

(ווערט פארגעזעצט)

מאדערנע הויז־פרויען קאכען און באקען עקאנאמיש — מיט

MAZOLA

• קויפט אייער פורניטשור ביי

יאלעסען

ווייל ביי יאלעסען איז ביליגער ווי איבעראל

מיר האבען סיילס אויף פורניטשור אלע טאג

מיר גיבען ספעשעל דיסקאונט צו די לייטע וואס קויפען פור־ניטשור פאר די נאר־וואס אריינגעקומענע פאמיליעס פון אייראפא

L. Yolles Furniture

379 Queen West

מיר צאהלען אינטערעסט פאר דעפאזיטס

גדליהו ראבינאוויטש

532 סט. לארענס בולווארד מאנטרעאל

שיפסקארטען!

מיר פארקויפען שיפסקארטען פון אלע לייניס, פון און צו יעדען פארט, אויף אלע קלאסען, און באמיהען זיך צו געבען די בעסטע צופרידענשטעלונג. מיר ארבייטען אויך אוים אלע נויטיגע דאקומענטען און מיר ראטהען אויף וועלכען וועג צו פאהרען.

געלד זענדונג

מיר שיקען געלד איבעראל דורך טשעקס, מאני ארדערס און טעלע־גראפיש. שנעל, זיכער און ביליגער ווי אנדערשוואו.

געלד בייטונג

מיר האבען אימער אין אפיס א סטאק פון פערשידענע אויסלענדישע געלדער וועלכע מיר פארקויפען לויט דעם מארקעט פרייז.

מיר פארקויפען אויף לייכטע טערמינען

מיט בעטען אלע אינטערעסירענדע צו פרעגען אונזערע פרייזען.

GEORGE RABINOVITCH

BANKER

532 St. Lawrence Blvd. Montreal

FOREIGN DEPARTMENT

מיר צאהלען אינטערעסט פאר דעפאזיטס

מיר צאהלען אינטערעסט פאר דעפאזיטס

מיר צאהלען אינטערעסט פאר דעפאזיטס

דר. ס. פערלמאן

דענטיסט

341 באטהורסט סטריט.

טעלעפאן קאלעדזש 5720

גיט אכטונג אויף דער גרויסער עלעק־טרישער שילד.

בריקוש ארבייט צו מעסיגע פרייזען.

[illegible] און אווענט.

דר. ס. פיווניק

דענטיסט.

שפעציאליסט עקסטרעקשאן פון ציינער

קאר. קווין און ספעדיינע עוו. רום 2.

טעלעפאן ארעלייד 4067.

דאקטאר

יוליוס לעוויז

דענטיסט

[illegible] 383 קווין וועסט [illegible]

ספעדיינע עוו.

[illegible]

קאלעדזש 766

טעלעפאן ארעלייד 5615.

דר. מ. סייטס

דענטיסט.

218½ קווין וועסט.

(קאר. מיקאל סטריט.)

טאראנטא.

געזונטע, צופרידענע באיעס און מיידלאך

איז אייער קינד געזונט? האט ער אדער זי די נארמאלע וואג, גוטען קאליר מיט געזונט רויטע, רייכע בלוט צו נעהרען דעם וואקסענדען קערפערעל?

פאר קינדער וועלכע זענען אבגעצעהרט, בלאס, בלוטלאז, אונטער וואג, נערוועז און אומרוהיג, איז דר. טשייס'עס נוירוו-פוד פון גרעסטען נוצען וואס מען קען זיך נאר פארשטעלען.

זויענדיג מילד און צארט אין דער ארבייט און דאך וואונדערליך ווירקזאם אלס אויפבויאונגס-מיטעל מאכט עס גלייך די בלוט רייך און שטארקט די אפגעשוואכטע נערוועז.

50 סענט א באקס, 6 פאר $2.75 ביי אלע דיעלערס, אדער, עדמאנסאן, קייטס און קא. לימיטעד, טאראנטא.

Dr. Chase's Nerve Food

דער נייעסטער און העכסטער האספיטאל אין דער וועלט, ווערט יעצט קענט פון דער נ. י. סטייט עדיוקיישאן קענט פון דער נ. י. סטייט דיוקיישאן בארד.

בית ישראל האספיטאל

ניו־יארק סיטי

שלאגט פאר פאר יונגע פרויען

א פולשטענדיגען קורס אין נוירסינג

אין דער צייט פון דער לעהרע באקומט די נוירס

פריי באארד, וואוינונג, וועש און $25 מאנאטליך

די ארבייט איז 8 שעה טעגליך אינסטראקשאן ווערט געגעבען אין אלע מעדיצינישע צווייגען, דער האספיטאל איז אויסגעשטאט מיט אלע מאדערנע איינריכטונגען. אויף אריינצוקומען פאדערט זיך א יאהר הייסקוהל בילדונג, און פאר די וואס באזיצען עס ניט גיט דער האספיטאל א פארברייטונגס - קורס, אזוי אז אלע אמביציעזע יונגע פרויען קענען באקומען די נויטיגע בילדונג און אין דער זעלבער צייט לערנען פאר נוירס.

פאר מעהר איינצעלהייטען נאכ צופרעגען ביים סופעריטענדענט, בית ישראל האספיטאל, ניו־יארק

צו פערענטען

א פלעט פון 3 רומס מיט אלע באק־וועמליכקייטען. עלעקטריק פיקסטשורס. קאן גלייך אריינמופען. נאכפרעגען 282 מארקהאם סטריט.
897—11—7)

צו פארענטען א פלעט פון 4 אדער 5 רומס מיט אלע קאנוויניענס ניי דע־קארייטעט, עלעקטריק און גאז און פויר־נים 103½ בארדען סטריט.

א שעהנע פוירנישד רום מיט אלע קאנוויניענס אויך טעלעפאן, צו רענטען פאר א בכבוד'ן מאן אין א בכבודה הויז 112 באלדווין סטריט.
3610—11—9)

א הויז צו פארענטען 44 פיבי סט. מיט אלע קאנוויניענס 11 רומס פרעגען 164 יארק סט. טעלעפאן ערלייד 3507
13511—11—7)

3 רומס מיט אלע קאנוויניענס צו פארענטען. סינק אין קיטשען, סעפערעט מיטער. פאסיג פאר א קליינער פאמיליע נאכפרעגען 43 סט. פעטריק סטריט.
3534—11—7)

צו פארענטען א שעהנעם פלעט פון 3 גרויסע רומס. אלע קאנוויניענס, א ווארענדע. נאכפרעגען 192 בעלוואודס עוו. נעבען דאנדעס.
546—11—7)

א שעהנעם צימער צו פארענטען אין 8 הענדערסאן עוו. טעלעפאן קאלעדזש 8483
15348—11—7)

א פלעט פון 3 גרויסע רומס צו פארענטען מיט אלע קאנוויניענס. סעפערעט גאז. גלייך אריינצומופען. 5 מענינג עוו. ביליג רענט.
539—11—7)

אונפארנישט 2 רומס צו פארענטען אלע קאנוויניענס, טעלעפאן צום ניצען. עלעקטריק. 332 הארבארד סטריט טעלעפאן קענוואוד J 1301
3523—11—5)

א פלעט פון 3 אדער 4 רומס צו פארענטען מיט אלע קאנוויניענס, עלעקטריק אדער גאז און טעלעפאן. שעהנע רומס. נאכפרעגען 94 הארבארד סטריט
3529—11—7)

2 רומס א דאבעל פארלאר צו פארענטען. פאסענד פאר א קאפעל. גלייך אריינצומופען. 228 בעווערלי סט. סעוויאוויטש.

צו פארענטען א פלעט פון 2 רומס מיט אלע קאנוויניענס. עלעקטריק. אויך א פלעט פון 3 רומס מיט אלע קאנוויניענס מיט באהייצונג. 168 מיקאל סט.
3532—11—5)

צו פארענטען 2 אדער 3 רומס ביליג רענט. נאכפרעגען 42 ליפינקאט סטריט
641—11—7)

צו פארענטען אן אפ-טו-דייט פלעט פון 3 אדער 4 רומס. אלע קאנוויניענס. סינק אין קיטשען, גאז. ניי דעקארייטעט אויך עלעקטריק. נאכפרעגען 24 ראס סט.
3544—11—7)

ארבייטער פערלאנגט

עקספיריענסד דעזיינער צו דרעסעס פערלאנגט. מוז געבען רעפערענס. שרייבט ,,זשורנאל" באקס 900
882—11—5)

פערלאנגט אן עקספיריענסד קאטער אויף מענערשע קלאט קעפס און העטס. גוטע וויידזשעס. נאכפרעגען ג. און סי. קעפ קאמפאניע 43 קינג סטריט וועסט.
392—11—7)

פערלאנגט עקספיריענסד אפרייטערס אויף מענערשע קלאט קעפס און העטס. גוטע וויידזשעס. נאכפרעגען ג. און סי. קעפ קאמפאניע 431 קינג סטריט וועסט
893—11—7)

א יונגערמאן פערלאנגט א דזשאב אלס קאלעקטאר. קען געבען רעפערענס און סעקיורעטי. נאכפרעגען טעלעפאן קאלעדזש W 9006
13537—11—8)

צו פארענטען אן אפ-טו-דייט פלעט 3 רומס צו אן אנשטענדיגער קליינער פאמיליע. טעלעפאן אין הויז. 88 בארדען סטריט.
540—11—7)

אידען געניסט פארגעניגען!
און קומט דעם שבת פריה אין יוניווערסיטי עוו. שוהל צו הערען דעם בעליעבטען מוזיקאלישען יונגען חזן אברהם סעלסקי.
13536)

א מאן וועלכער איז געפאלען אויף דער פאלינג קראנקהייט דאנערשטאג ארום פיער א זייגער נאכמיטאג אויף קווין אדער דאנדעס סט. האט פארלוירען א פאר ברולען. ווער עס האט זיי געפונען איז געבעטען עס צו ברענגען צו 116 אגוסטא עוו.
3543)

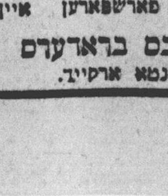

דיאמאנטען

פאר מזומן אדער אויף קרעדיט, זייט זיכער צו זעהן אונזער אויסוואהל פון דימאנטען. מיר גאראנטירען צו פארשפארען אייך געלט.

דזשייקאבס בראדערס

15 טאראנטא ארקייד.

ביזנעס פיינען און צו פארקויפען

אלע איבערגעבליבענע סוטס און איבערצעק פון אונזערע 30 בראנטשעס איבער גאנץ קענעדע וועלען פארקויפט ווערען צו $14.00 א שטיק איינצעלנע פאר הויזען $3.95. איינצעלנע וועסטען $1.50 אין פיעלע פאלען איז דיזער פרייז ווע־ניגער ווי א דריטעל פון אמת'ן ווערט. געשעפטסלייט קויפען דיזע סוטס און פארקויפען זיי ווידער צו זייערע קאסטימער. קלוגע מענער וועלען קויפען 2 אדער 3 סוטס מיט אן איבערראק פאר אזעלכע פרייזען. צום אויספארקויפען אין 282 יאנג סטריט, טאראנטא. ענגליש און סקאטש וואולען קא.
729—11—11)

צו פארקויפען א לידיעס טוילארינג, גוט אויך פאר א מענער שניידער, פיקטשורס און מאשינערי, מוז שנעל פארקויפט ווערען. אורזאכע געהען אין אנדערע ביזנעס. נאכפרעגען 395 ראנסעסוויילס עוו.
13606—11—5)

צו פארקויפען איין הזשאב לאט פון קינדער קאוטס, וועלוער, סילווער טאן, אלע סייזעס. גוט פאר פעדלערס אדער סטארקיפערס. נאכפרעגען 27 הענרי סט. אפסטערז. זעהר ביליג.
13603—11—7)

צו פארקויפען דעפעקטיווע גאז טויבס שטאל, און ראבער, 50 טויזענד פוס, אריינגערעכענדיג בערטעל און 5-16-טעל אינטשיגע אינסייד מאס. די גאנצע לאט וועט פארקויפט ווערען צו סענט א פוס, נאר קעש צו נעהמען עס ביי אונז אין ווערהויז. אנטאריא מעטאל פראדוקט קאמפ. 237 ראפערין סטריט.
493—11—5

גוט באצאהלטע לידיעס רעדי - טו־ווייר ביזנעס צו פארקויפען אין בעסטען געגענד. דענפארט עוו. אורזאכע פאר פערקויפען נעהט אין אנדערע ביזנעס און קען נישט אטענדען. ערעלייד 5517 פון 8 ביז 5 א גאנצען טאג. קען געקויפט ווערען מיט פיקטשורס אליין אדער מיט'ן סטאק. 3 יאהר א ליעס.
875—11—8)

צו פארקויפען א גוטע איינגעטרייטע קלינינג און פרעסינג ביזנעס. נאכפרעגען 1173a בלור סטריט וועסט. אורזאכע אויף'ן פלאץ.
609—11—5)

צו פארקויפען איין איינגעטרייטע דזשועלערי סטאר, גאראנטירט א לעבען צו מאכען. אורזאכע פארטנערס. נאכפרעגען 276 קווין סטריט וועסט.
3608—11—5)

צו פארקויפען א זעהר שעהנע הויז, הארדוואוד פלארס און אלע אימפרואוומענטס וואס איז זעלטען צו געפינען. א מארגעדזש אויף צעהן יאהר. עס צאהלט זיך אזוי גוט ווי רענט. מען מוז האבען 1500 דאלאר קעש. ווער עס מיינט צו קויפען זאל טעלעפאנירען קאלעדזש W 8841 אדער 64 אלסטער סטריט
13547—11—7)

א פול רום שוה שיין און סיגאר סטאר איבערצוגעבען, וועט פארקויפט ווערען זעהר ביליג. אורזאכע פון פארקויפען איז, מען פארלאזט די שטאדט. פרעגען 448 קווין סט. וועסט
13542—11—7

ספעציעלע באדינגונגען פאר א שנעלען קויפער.
א פאר סעמי דיטעטשט סאליד בריק הייזער, נעבען א קאר ליניע, קראפארד סטריט, א גרויסע טאפעלטע ווערא:דא, סלייט רוף, 9 רומס, הארדוואוד פלארס, דאס הויז פון דרום זייט האט עלעקטריק און פלאץ פאר א זייטיגען אריינפאהר. דאס הויז פון צפון זייט האט גאז, א גוטען גאראדזש (פאר 4 קארס) גוטע פלאמבינג און באהייצונג. קאן גלייך איבערנעהמען פיקסטשורס און פענסטער פארהאנגען, אן אמת'ע מציאה. וועלען אויך פארקויפט ווערען איינציגווייז. נאכפרעגען ביים אויגענטימער טעלעפאן דזשאנקשאן 905 דאבעליו, אדער דזשאנקשאן 4191.
13524—11—7)

צו פארקויפען א גוטע קלינינג און פרעסינג סטאר. מיר נעהמען אויך ארדערס פאר סוטס. נאכפרעגען שריפטליך בארנשטיין 302 קינג סט. וועסט האמילטאן. טעלעפאן רידזשענט 2500.
13530—11—10)

שניידער, מאנופעקטשורערס, זייט אויפמערקזאם.
איך קויף שטיקלאך פאר קעפס און צאהל די בעסטע פרייזען פאר זיי. ווענדעט זיך צו די קאפמאן קעפ קא. 13 קענזינגטאן עוו.
13525—11—8)

א האמילטאן שניידער פרעס מאשין צו פארקויפען. אזוי גוט ווי ניי. מוז שנעל פארקויפט ווערען. נאכפרעגען 276 מארקהאם סט. טעלעפאן קאלעדזש 8535
13533—11—7)

צו פארקויפען
סחורה צו פארקויפען פאר מענס סוטס און אווערקאוטס צו זעהר ביליגע פרייזען. ווער עס וועט קומען פריהער, וועט האבען דעם בעסטען סארטיין. בוק און קאמפ. 279 קווין סט. וועסט.
13538—11—7)

ביזנעס שאנסען

טעלעפאנירט ארעלייד 153.

פאר מעסערזשער.

אלע סארטען שערען געשארפט און געשליפען פון 10 סענט און העכער. אלע סארטען רייזערס, בלעידס געשארפט. אויך די געוועהנליכע רייזערס געשארפט און געשליפען און ארייננעשטעלט נייע הענגלעך צו רייזערס. מיר קומען נאך דער ארבייט.

די אלבערט שארפער רייזער

180 באטהורסט סט. טאראנטא, אנט.

אויפמערקזאם צו קארפענטער!
מיר מאכען סטאר פיקטשורס און אפיס ארבייט, אויך הויז אלטעריישאנס צו ביליגע פרייזען. פאר ראיעלע באהאנדלונג טעלעפאנירט קאל. 7306 סעם סטיינער 171 יוקליד עוו.
434—11—9

רופינג, וויליאם סאלטער, 152 בעי סטריט, ארעלייד 1098, דזשעראַרד 496.
855—11—28)

תויז רעפער קא. לימיטעד.
4—152 בעי סטריט.
מיר קוקען איבער און פאררוכטען אלעס נויטינעס אויף בילדינגס פון סעלער ביז דאך.
טעלעפאן ארעלייד 1098.
855—11—28)

פייפערהענגינג און פיינטינג.
דער אלטער באקאנטער פייפערהענגער און פיינטער פייפערט מיט די שעהנסטע פייפער און די בעסטע פיינט.
סעם קיימס, 166 אסינגטאן עוועניו טעלעפאן פארקדייל 3394.
3340—11—15

מיר רייפיירען אלע סארטען סטאווס, מיר ניקלען זיי, און מאכען אלע אנדערע ריפיירס צו די ביליגסטע פרייזען. מיר מאכען אייער אלטען סטאוו אויסקוקען ווי ניי. 80 דזשעראַרד סט. וועסט טעלעפאן ערעלייד W 5198
13505—12—1)

דעקער פיקסען.
מיר מאכען נייע גרעוועל דעקער און פיקסען אלטע, מיר מאכען פארשיעדענע פוירנים ארבייט. גוטע באהאנדלונג גלייך אטענדעט. אלע ארבייטען גאראנטירט און צו די ביליגסטע פרייזען.
אימפיריאל רופינג און טינסמיטינג קא. 95 עלם סטריט. טעלעפאן ארעלייד 7631.
13418—11—24

אויפמערקזאם

מיר מאכען דעקער און מיר פיקסען אלטע. אויך מאכען מיר רינוועק און אלע בלעכער ארבייט. אויך שטעלען מיר אריין נייע פארניסעס און פיקסען אלטע נאכפרעגען ד. ליען 1072 קווין סטריט וועסט. טעלעפאן פארקדייל 6076.

סיטי דיי ווארק

349—351 קאלעדזש סטריט.

מיר נעהמען אן ארבייט צו קלינען, פארבען און פרעסען. אונזער טראס וועט קומען צו אייך ווען איהר וועט אונז טעלעפאנירען.

מיר נעהמען צו און דעליווערען ארדערס. טעלעפאנירט קאלעדזש 2628.

א הוסט איז א סימן פון קומענדער ערנסטער געפאהר באפרייט זיך פון דעם גלייך מיט א דאזע פון "דר. מייסיס קאף באלזאם". קיין אנדער מעדיקאמענט גלייכט זיך צו דעם, אבסאלוט גאראנטירט. פרייז 35 סענט. צו באקומען בלויז ביי

Claude J Halloran

דראגיסט.

202 Dundas W. Cor. Centre Av.

טעלעפאן ארעלייד 1281.

פעדלערס!

מיר קויפען אלערליי לייזעס סעקאנד הענד סוטס, דרעסעס, וויסטלאך, אווערקאוטס, פוטער און שוכווארג. מיר צאהלען די בעסטע פרייזען. ברענגט אלעס צו 305 פארלאמענט סטריט. טעלעפאן ערלייד 2594.
697—11—7)

ברוך והעלוועל פעלדמאן

60 בעלוויו עוו.

פארקויפט און דעליווערט משקאות אויף שמחות צו ביליגע פרייזען. טעלעפאן קאלעדזש 1869.

סאהען און סאהען

בארריסטערס און נאטארים פאבליק א. א. וו.

סאן לייף בילדינג

60 וויקטאריא סטריט.

מיין 2684.

אברהם קאהען הילקרעסט W 4855

סעמויעל קאהען דזשאנקשאן 2619.

אין „פאליס קאורט"

א סכסוך צווישען צווי יוני־אן - לייט.

וואס עס זאל ניט פארקומען אין אונזער וועלטעל, וועט אן עכא פון דעם גלייך דערטראגען זיך צום "פאליס - קאורט".

אט האט איצט אויסגעבראכען אין האלט זיך אין איין פארשטארקען די מכה פון ארבייטסלאזיגקייט און שוין האט זיך עס געלאזט פיהלען אין גע־ריכט, ווען פרעד אליווער איז פארגעבראכט געווארען אויף דער קלאגע פון גנב'נען אן אויטאמאביל.

דער קלעגער איז דזשאן ביילי און ער דערצעהלט ווי אזוי ער האט זיך באקאנט מיט'ן אנגעקלאגטען.

— איך געה איצט ארום אהן ארבייט, ביז איך געקומען אין "לייבאר טעמפעל" זוכען א דזשאב. דארט האב איך זיך באגעגענט מיט פרעד'ן. מיר האבען אמאל באלאנגט צו איין יוניאן, קען איך איהם. זאג איך צו איהם: סעי, פרעד, איך בין אויף צרות, קויף אפ מיין אויטאמאביל, אין גאנצען 75 דאלאר, גיב א פאר דאלאר אן אדערויף, האסטו עס. ער האט ניט געוואלט און פון עסק איז גארנישט געווארען. אויף מארגען איז דער אויטאמאביל פארשוואונדען און איך האב עס געפונען ביי איהם אין הויף.

פרעד דערצעהלט די זעלבע מעשה נאר אביסעל אנדערש.

— מיר האבען ניט געשמועס'ט פון אפקויפען דעם אויטאמאביל. ער האט נאר געוואלט איך זאל עס פאריכטען. האב איך גענומען דעם אויטאמאביל און פאריכט עס. זאל ער מיר באצאהלען 15 דאלאר פאר'ן דזשאב, קען ער עס האבען צוריק.

— דו ביזסט דאך נאר א סטאליאר, ווי קומסטו צו פאריכטען אויטאמאבילען? — פרעגט איהם דער קראון אטוירני.

זאגט דער אנגעקלאגטער, אז ער איז טאקע א סטאליאר, אבער אזוי ווי ער איז אויך אויסער ארבייט, און ער האט א פריינט א מעכאניק, נעהמט ער אן דזשאבס פאר איהם און זיי טיילען זיך "פיפטי - פיפטי". זאל דזשאן, זאגט ער, באצאלען די 15 דאלאר, ווערט ער צוריק מיט איהם גוט - פריינט.

— פון וואנען זאל איך נעהמען? — שרייט אויס דזשאן — איך האב דאך ניט קיין פעני!

— פארדרעהט זיך אייערע אייגענע קעפ — זאגט דער ריכטער — ס'איז ניט קיין גנבה און מיט מיר האט עס ניט צו טאן. געהט אין ציווילען געריכט.

פארבייסט מיט א פאליסמאן'ס פינגער

אין א צייט, ווען אונזער שטעטעל איז פול מיט פארברעכער, ווען חברה־לייט לויערן אויס הייזער, קראמען און קעשענעס, שוין ניט צו רעדען פון די גוואלדראוונערע, וועלכע פארקויפען סאדרלען אונטער מיט שנאפס, און די נאך גוואלדראוונרע, וועלכע פארקויפען סארדינס און טיי נאך זיעבען א זייגער אין אווענט, אט אין דער צייט, ווען די ביסעל געזעץ - היטער, וואס מיר האבען זיינען אזוי "ביזי", פארשמאיעט, אז זיי האבען קיין צייט ניט אפצוכאפען דעם אטעם, האט זיך פארגלוסט דעם בירגער דזשים טורי ארויסצואווייזען זיינע קאניבאלישע אינסטינקטען און מאכען א פארזוך אויפצועסען א פאליסמאן.

— ער איז געווען שכור, האב איך איהם געוואלט ארעסטירען און אט וואס ער האט מיר געטאן — ציינט דער פאליסמאן דעם ריכטער א פארבונדענע האנט.

עס איז ניט באוואוסט, ווי עס האט דזשים'ען געשמעקט זיין מאדערנער פארבייסען, אבער אז עס האט איהם ניט געשמעקט צו באצאהלען 30 דאלאר שטראף, דאס האט מען לייכט געקענט זעהן פון דער זויערער מינע, וועלכע ער האט געמאכט, דערהערענדיג דעם ריכטער'ס אורטייל.

א רחמנות.

קיינע אנדערע געפיהלען אויסער א רחמנות - געפיהל האט טשארלס יעיטס ניט ארויסגערופען. יעיטס האט ניט באגאנגען קיין פארברעכען נעגען דער געזעלשאפט. ער איז א פארברעכער געגען זיך אליין. א קרבן פון "דראגס" איז ער, און עס איז געווען א צער צו קוקען אויף זיין אויסגעקרימטען, שמערצליכען געזיכט.

— איך בין א פארפאלענער מענש, טוט מיט מיר וואס איר ווילט — האט יעיטס ארויסגעקרעכצט.

דער אומגליקליכער וועט די קומענדע פינף מאנאטען זיין אין דזשייל פארם, און אויב ער וועט דורך דער צייט ניט אויסגעקורירט ווערען פון זיין שרעקליכער געוואוינהייט, וועט ער זיצען לענגער.

זיין גוט - הארציגקייט קאסט אים געלט.

וויליאם מאטיום וועט שוין מעהר גוט - הערציג ניט זיין. זיין קעשענע האט נעכטען דערפיהלט, אז ס'איז ניט קיין גוטע פאליסי, אז עס לוינט זיך בשום אופן ניט.

— איך האב נאר געגעבען מיינעם א פריינט א טרונק פון פלעשעל און אליין האב איך ניט פארזוכט.

— ווען דו וואלסט ניט געווען קיין נאר, וואלסטו אי די פלעשעל געהאט אי קיין געלט וואלט דיר ניט געקאסט — זאגט דער ריכטער — און אז דו ווילסט שוין יא זיין גוט, טא לאד איין דיין פריינט צו זיך אהיים, פאר טרינקען אויף'ן גאס דארפסטו באצאהלען 200 דאלאר.

פאר וועמען ווסט איהר מאנטאג שטימען?

מאנטאג זענען די וואהלען פאר א פראווינציעלען פארלאמענט מיטגליעד אין נארט - איסט טאראנט. האט איהר שוין מר. וואוטער א טראכט געטאן וועגען דעם פאר וועמען איהר געהט שטימען?

מיידזשאר ו. ה. קיפען איז דארטען דער ליבעראלער קאנדידאט, און ער ווערט געשטיצט פון אלע עלעמענטען אין יענעם דיסטריקט.

זיין פלאטפארמע איז א פראגרעסיווע, זיין שטעלונג צו פילע פראגען איז א עכט ליבעראלע, און ער פארדיענט דארום, אז מאנטאג זאלט איהר פאר איהם שטימען, און העלפען איהם ערוועהלען.

שטימט מאנטאג פאר מיידזשאר ו. ה. קיפען.

צו די קלאוקמאכער!

עס איז גאנץ בעגרייך, אז דאס איז ניט אין גאנצען דער ריכטיגער וועג ווי אזוי צו דערגרייכען אייך אלעמען, וועלכע קומען ניט צו די פארשיעדענע פארזאמלונגען פון אייער ארגאניזאציע, וואו עס ווערט גערעדט וועגען די פארשיעדענע פראגען פון פאך און וואו מען קאן אייך ערקלעהרען ווי אזוי צו האנדלען אין פארשידענע פעלע.

אבער די ענדערונג אין אפיס און אויך די שוואכקייט אין אונזער פאך, צווינגט אונז צו טאן אלעס מעגליכעס אום דאך ווי ניט איז צוצוקומען צו אייך און אייך זאגען דאס וואס מיר דארפען אייך זאגען. און דארום וואלט געווען ראטזאם, אז איר זאלט נאכפאלגען די היגע איינציגע אידישע צייטונג, דורך וועלכער מען וועט מאכען דעם פאר אייך צו רעדען וועגען פראגען פון פאך, אדער עמיצען איינלאדען אהער צו רעדען וועגען דעם. ביז עס וועט אונז געלינגען אויסצוגעפינען אן אנדערען, בילליגערע, און פאר אייך פיליכט בעסערע מיטעל ווי אזוי מיט אייך דורכצישמועסען זיך.

פאר די לעצטע עטליכע וואכען צייט, האט זיך אריינגעכאפט א מין "רעדאקשאן עפידעמיע" צו איינגע פון אונזערע פאבריקאנטען, סיי ביי די אסאסיאיישאן און סיי ביי די זעלבסטשטענדיגע באלעבאטים, און זיי האבען אנגעפאנגען צו כאפען די פיש פאר די נעץ, פארגעסענדיג, הפנים, דעם נמשל פון דיזען משל. ביי איינגיע פון זיי קומען אויס גאנץ גלאטיגע תירוצים און ביי די, וועלכע עס פעהלט אויס דער דאזיגער טאלאנט, זאלען דאס צו מיט א פאר ביזער - טרעהרען און ציינען אז, אז דער גאנצער אומגליק אין טרייד איז בלויז .... "וואס ארבייטער נעהמען צו פיעל געלט".

עס איז ניט דא דער פלאץ (און אויך ווענינ פלאץ) צו ארגומענטירען מיט די דאזיגע חכמים, וואו די צרות פון טרייד ליגען, און דאן וואלטען זיי פיליכט אויסגעפונען, דעם ריכטיגען טייטש פון עקאנאמיע וואס מיר ווילען, אבער, איז ווארנען אנזערע ארבייטער פון טרייד ניט צו לאזען זיך באאיינפלוסען פון די דאזיגע לייט און ניט געבען זיי אן ענטפער גלייך אויפ'ן ארט. רופט אפ דעם אפיס פון דער יוניאן: און אויב מע וועט דארטען צושטימען, וועלען מיר זעהן וואס מיר האבען צו זאגען. דאס, גלויבען מיר, איז פארלויפיג די איינציגע רפואה צו דער מכה,

מיט ברידערליכען גרוס,
קלאוקמאכער יוניאן
א. ל. ג. א.

מערידען

הערט אויף צו ליידען, אפילו אויף אן איינציגען טאג פון פיילעגדיגע און בלוטיגע אדער ארויסשטעהענדיגע מערידען. קיינע אפעראציעס נויטיג. דר. טשייס'ס זאלב וועט מאמענטאל אויסהיילען און ברענגען אן איבעריגע רפואה. 60 סענט א באקס ביי אלע געשעפטסלייט, אדער עדמאנסאן, בייטס און קא. לימיטעד, טאראנטא. סעמפעל באקס פריי. אויב איר דערמאנט דיזע צייטונג, און לייגט אריין 2 סענט סטעמפ פאר פאסטעדזש.

צום געבעקס. איהר ווערט ניט אויסגעמאטערט צו מאכען אין שום מיט
MAZOLA

אמת'ן

אמת'ן וועלכער קיינער קען ניט אפלייקענען

עס איז אן אמת אז אין דער צייט וואס די באלשעוויסטישע ארמייען זענען אריין אין פוילען, זענען אלע שיפסקארטען אגענטען צולאפען פון ווארשא, ווי פליגען פון א פראסט.

בלויז אונזער ל. גוראפסקי

איז געשטאנען ווי א העלד אויף זיין פאסטען און האט געדיענט אייערע אינטערעסען, ארויסראטעווענדיג פאמיליעס פון סאמען מלחמה פייער. אויף דעם זענען עדות די פאמיליען וועלכע זענען דא און דאנקען אונז ביז'ן היינטיגען טאג פאר זייער לעבען.

עס איז אן אמת

אז גוראפסקי איז דער איינציגער אויטאריזירטער אגענט אין פוילען און אלע אגענטען וועלכע שיקען פאמיליען נאך אמעריקא און קענעדע מוזען עס טון דורך גוראפסקין.

עס איז אן אמת

אז די פראמינענטעסטע מענשען אין אייראפא זענען פארבונדען מיט דער גוראפסקי פירמע און דיענען אייך אונטער דער פיהרערשאפט פון אונזער ל. גוראפסקי.

אט זענען זיי, מענשען וועלכע איהר קענט

אין ווארשא **ל. גוראפסקי און פהיליפ קאהן**	אין דאנציג **הערי גוראפסקי**
אין קישענעוו און בעסאראביען **דוד שיינבערג**	אין קאלאן (דייטשלאנד) **מר. וואקסמאן**
אין טשערנאוויץ **פראפעסאר גרינבערג**	אין אוקראינא **מר. גלאז**
אין לעמבערג **מרס. קאהן (מיסס פייק)**	אין ליבאו און ריגע **מר. גלין**

ספעציעלע אפיסעס אין בוקארעשט רומעניען און אנטווערפען און ראטערדאם און אויף דער זייט ים

אין וועמענס הענט ווסט איהר איבערגעבען אייער פאמ'ליע?

אין די הענט פון אונערפאהרענע אגענטען אדער אין די הענט פון דער

גוראפסקי קאמפאניע

די גרעסטע אין אייראפא

מיר גאראנטירען אויסצוצאהלען געלטער אין האלאנד, אנטווערפען און דאנציג אין 24 שטונדען

מיר גאראנטירען אויך אויסצוצאהלען געלטער אין קענעדער און אמעריקאנער דאלארס אין אלע שטעדט פון פוילען, גאליציען, רומעניען, בעסאראביען און ליטא אין 24 שטונדען.

דער איינציגער זיכערער פלאץ אין שטאדט

גוראפסקי קאמפ.

113 קווין סטריט וועסט טאראנטא

אפיס אפען אין אווענט

די מאדערנע קראפט פאר א פאבריק
איז דער עלעקטרישער דראט

מיט צוואנציג יאהר צוריק ווען מען האט געדארפט אויפשטעלען א נייע פאבריק אדער מיהל איז געווען די ערשטע פראבלעמע צו לעזען די טרייב־קראפט.

ענטוועדער די פאבריק האט געדארפט אויפגעבויט ווערען נעבען א וואסער אדער עס האט געדארפט איינגעריכטעט ווערען זעהר טייערע דאמף מאשינען מיט ריזיג גרויסע קעסלען און מאשינען, עס האט געמוזט געמאכט ווערען א פלאץ פאר די קוילען און אש.

אין מאנכע פאלען איז די טרייב־מאשינעריע געווען א גרויסער טייל און דער טייערסטער טייל פון דער גאנצער פאבריק.

אין מאנכע פאלען איז די טרייב־מאשינעריע געווען א גרויסער טייל און דער טייערסטער טייל פון דער גאנצער פאבריק.

ביים היינטיגען טאג, אין מאדערנער טאראנטער פאבריקען, איז אן עלעקטרישער דראט מיט אן עלעקטרישען קנעפעל, א קליינער מאטאר, די איינציגע טרייב־מאשינעריע.

און יעדען מאל קומען צו נייע פאבריקען וואס פאדערען אלץ מעהר עלעקטריציטעט פון דער הידרא עלעקטריק.

אט דיזע פאדערונג אויף הידרא — א פאדערונג וואס איז פארגרעסערט געווארען כסדר אין די לעצטע עטליכע יאהר — האט נויטיג געמאכט אויסצונוצען אלע איינריכטונגען וואס זענען אין אנפאנג בעהאלטען געווארען בלויז פאר א רעזערוו.

דאס מיינט אז די הידרא האט ניט ביי היינטיגען טאג קיין רעזערווע איינריכטונגען, און אזוי ווי דאס איבערלאזען די מאשינעריע קאן אויסברעכען וויכטיגע טיילען פון דער מאשינעריע, דערפאר מוז מען אויפהערען צו פראדוצירען מעהר קראפט וויפיעל עס איז מעגליך.

ווען די נייע קווינסטאן-טשיפאווא הידרא מאשינעריע וועט פארטיג ווערען קומענדען יאהר וועט זיין גענוג רעזערווע קראפט. פארלויפיג אבער מוזען די וואס ניצען הידרא, העלפען פארלייכטערן די לאגע.

העלפט פארמיידען הידרא פארלוסט

שפארט אזוי פיעל קראפט וויפיעל עס איז נאר מעגליך. לעשט אויס יעדעס לעמפעל וואס איהר דארפט ניט. ברענגט ניט קיין עלעקטרישע באהייצערס. לאזט ניט לויפען די מאשינעריע אומזיסט. דיעזע בקשות דארפט איהר ספעציעל היטען אין קאלטע נעבעלדיגע טעג. ווען דער מאנגעל אין קראפט זעהט זיך אן צום מערסטען. איהר וועט מיט דעם פארקלענערען אייערע אייגענע עלעקטרישע בילס און איהר וועט פארשפארען די קראפט וואס איז איצט אזוי שטארק וויכטיג.

Toronto Hydro-Electric System

226-228 Yonge Street
Phone Ad. 2120

Branch--Gerrard and Carlaw
Phone Ger. 761

אונזער „סעמי פיניש" מאכט מעגליך פאר דער פרוי צו לעבען רוהיג, דאס נעהמט צו דאס רייבערען און שוויצען פון וואש־טאג. מיר וועלען וואשען אייערע קליידער אויף אזא אופן אז איהר וועט זיין פאלשטענדיג צופריעדען און מיר וועלען אייך רעכענען בלויז א פאר סענט. אמת אז דאס קלינגט אינטערעסאנט?

אייער נאמען און אדרעס אהער.

1123 DUNDAS W. PARK 5280
(NEAR OSSINGTON)

טירינג ראנעבאוט סעדאן, קופע
קויפט אייער פארד קאר ביי
הערי טוג
טעלעפאן מיין 381
לייכטע באדינגונגען

פארד-סעדאן
די פאמיליען - קאר. לייכט אפעריערט, פארלעסליך, באקוועם
פארד קופע
די קאר פאר געשעפטסלייט און פראפעסיאנאלען
עקאנאמיש בעקוועם און דיענסט־פעהיג
פארקויפט ביי די טאראנטאר דילערס
TORONTO MOTOR CAR CO. LIMITED
קענעדעס גרעסטע פארד הענדלער
52-56 דזשארוויס סטריט
טעלעפאנען מיין 381 — 382 — 383 — 384

THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario.
• PUBLISHED BY •
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.—
254 - 253 Queen Street West Telephone Adelaide 3907
Subscription Rates $6 Per Year, $3.50 Six Months
Single Copy —3 cents.

Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ontario
January 22nd 1913

דער סאציאליסטישער זיעג אין אמעריקא

ווען מיר האבען נעכטען גערעדט וועגען דעם רעזולטאט פון די וואהלען אין די פאראייניגטע שטאאטען האבען מיר אויך אנגעמערקט אויף דעם, אז עס לוינט זיך אויך אפצושטעלען אויף ווי ווייט דער סאציאליזם און דער ראדיקאליזם האבען אין די וואהלען געפונען אן אויסדרוק, היינט ווילען מיר זיך צו דיעזער טעמע צוריקקעהרען.

עס וועלען ווארשיינליך נאך מוזען פאראיבער עטליכע טעג, ביז וואנען מען וועט קענען וויסען אלע רעזולטאטען וועגען דער גענויער צאהל שטימען וואס די פרעזידענט קאנדידאטען האבען באקומען. עס איז דארום נאך ניט באוואוסט וויפיעל שטימען די קאנדידאטען דעבס און קריסטענסען האבען באקומען, אבער עס איז זיכער אז די צאהל שטימען, וועלכע זענען אפגעגעבען געווארען פאר דעבס'ן זענען גרויס, און גרייכען אין עטליכע מיליאן.

די אלע שטימגעבער וועלכע האבען געשטימט פאר יודזשין דעבס האבען געוואוסט אז מיט זייערע שטימען וועלען זיי איהם ניט ערוועהלען פאר פרעזידענט, און זיכער איז דאך אז א גרויסער טייל פון דיעזע שטימגעבער זענען ניט קיין באוואוסטזיניגע סאציאליסטען, און דאך האבען זיי געשטימט פאר דעבסען.

דאס מיינט אז וועניגסטענס אזוי פיעל אינצופריעדענע זענען היינט צו טאג פארהאן אין אמעריקע, וועלכע זענען אומצופריעדען מיט די אלטע פארטייען, און מעג עס נעהמען יאהרען, מעג דער פראצעס זיין א דויערענדער, אבער עס צייגט גענוג אז די סאציאליסטישע פארטיי ווערט אלץ מעהר איינגעבירגערט אויף דער אמעריקאנער גאס, און פון אן אונוויכטיגער פארטיי, ווערט זי א פארטיי פון גרויסער פאליטישער באדייטונג.

נעהמט מען נאך דערצו אין באטראכט, אז עס איז אויך געווען א קאנדידאט פון דער "פארמער-לייבאר" פארטיי — קריסטענסען, און אז די צאהל שטימען וואס קריסטענסען האט געצויגען קענען אויך צוגערעכענט ווערען צו די אומצופריעדענע — צייגט עס גענוג, אז אין די פאראייניגטע שטאאטען זענען דא גענוג מענשען, וועלכע דענקען פאליטיש אנדערש ווי די עזעל און עלעפאנט פארטייען ווילען זיי זאלען דענקען.

זאל זיין אז דער מארגען פאר אן אנדער פארטיי, פאר דער אמעריקאנער סאציאליסטישער פארטיי איז נאך ווייט. אבער מעהר ווי גענוג סמנים זענען פארהאן, אז דער מארגען קומט.

* * *

אויסער די פרעזידענט - וואהלען זענען אויך פארגעקומען א רייהע אנדערע וואהלען, און א באזונדערען אינטערעס האבען די פארשיעדענע וואהלען אין דעם שטאאט ניו-יארק.

וויקטאר בערגער איז אין מילוואקי דורכגעפאלען. דערפאר אבער איז אין ניו-יארק ניט נור מאיר לאנדאן ערוועהלט געווארען צום קאנגרעס, נאר אלע אויסגעשלאסענע סאציאליסטען פון דער ניו-יארקער אסעמבלי זענען ווידער ערוועהלט געווארען.

די ניו-יארקער אידישע וועהלער האבען געגעבען דעם בעסטען ענטפער די סוויט'ס און זייער פינסטערע חברים.

מעגען די צאהל פון די ערוועהלטע סאציאליסטישע קאנדידאטען זיין ניט איבעריגענס גרויס — די ריעזיגע צאהל שטימען אבער פאר דעבס'ן צייגען אויף דער נייער ריכטונג וועלכע וועבט זיך יעצט אין דער אמעריקאנער פאליטיק, און די ענדערונגען וועלכע מוזען פריהער אדער שפעטער קומען.

שטעהט מיט אייערע יוניאנס

עס איז קיין סוד ניט. די צוויי גרויסע היגע יוניאנס פון אידישע ארבייטער לעבען יעצט דורך א גרויסען קריזיס. דער אלגעמיינער עקאנאמישער דרוק האט אויך ניט אויסגעלאזען די קליידער אינדוסטריע, און זי געטראפען נאך שארפער ווי די אנדערע אינדוסטריעס. פאראורזאכענדיג ארבייטסלאזיגקייט.

אי די שניידער - אינדוסטריע און אי די "קלאוקס" - אינדוסטריע לעבען יעצט דורך אן איבערגאנגס פראצעס, און פאר די ארבייטער פון דיעזער אינדוסטריע איז דא נאר איין וועג — צו שטעהן מיט די יוניאנס, און זיי ניט פארלאזען, ווי עס איז אפט דער פאל.

צוקער האלט בסדר אין פאלען — וואס איז אבער מיט די אנדערע נויטהווענדיגקייטען. וואס הערט זיך עפעס מיט ברויט?

דוכט זיך אז דער פרייז אויף ווייץ איז געפאלען.

די „מארנינג פאסט" פארגיסט טרעהרען אויף דעם וואס די אידישע פרויען פון ארץ ישראל געהען געקליידעט לויט דער לעצטער פאריזער מאדע.

וואס הערט זיך עפעס מכח אן אגיטאציע אין ענגלאנד, אז די פרויען זאלען אנהויבען טראגען זעק פונקט ווי זייערע אראבישע שוועסטער פון ע־סאין אריענט.

אפשר וואלט די „מארנינג פאסט" אנגעהויבען צו אגיטירען פאר דעם צווישען די אריסטאקראטקעס — איהרע הויפט לעזער?

א אידישען פאקולטעט האבען מיר שוין אין דעם ליטווישען אוניווערזיטעט — אבער צי האבען דארטען די אידען אויך ברויט?

זייט ווען שעהמען זיך עס די ענגלישע דיפלאמאטען מיט'ן נאמען צאריסטען?

לעגענדען און ווירקליכקייטען

(צו דער לאגע פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע).

פון **א. אידעלסאן.** (רעדאקטאר פון "העולם")

1.

די דיסקוסיע וועגען דער ציוניסטישער יאהר - קאנפערענץ האט נאך ניט אויפגעהערט ביז'ן היינטיגען טאג. מען רעדט וועגען איהר אין דער פרעסע, מען דיסקוטירט אויף פארזאמלונגען, אויף וועלכע די דעלעגאטען גיבען אפ זייערע באריכטען, מען דיסקוטירט עפענטליך און אין קרייזלאך. און ס'איז קיין חידוש ניט. די לאגע איז זעהר א שווערע.

דער אידישער קבוץ אין ארץ ישראל קען זיך נאך אליין ניט אויפהאלטען, די אומפראדוקטיווע קרעפטען זיינען איצט גרעסער ווי די פראדוקטיווע, די עקאנאמישע לאגע האט זיך נאך דער מלחמה צוליעב פארשיעדענע סבות פארערגערט, די עמיגראציע פון לאנד איז אין לעצטען יאהר געווארען א מין אנשטעקענדיגע קרענק, אויף וועלכער די ארץ-ישראל'דיגע פרעסע האט זיך ניט אויפגעהערט צו באקלאגען . . . דער מאנגעל אין ארבייט ניט נאר פאר די נייע, נאר אויך פאר די ארבייטער, וועלכע וואוינען שוין אין לאנד פון פריהער, איז אויך א געוועהנליכע ערשיינונג פאר די יעניגע, וואס האבען זיך מיט דער פראגע באשעפטיגט און ניט געפינען פאר איהר א לעזונג. איצט קומען אן נייע עמיגראנטען און פיעל גרייטען זיך אנצוקומען אין דער נאהענטער צוקונפט, ווען די מאטעריעלע מיטלען אנצוהויבען די נייע בוי - ארבייט זיינען נאך ניטא.

רופט דאס ווי איהר ווילט: א קריזיס, אדער א שווערע התחלה, אבער דער רעזולטאט איז דער זעלבער: א מורמלען, און אויפרעגונג און אונצופריעדענהייט און די אלע גוטע זאכען, וואס געפינען זיך געוועהנליך ביי אן עולם מענשען, וועלכע געפינען זיך אין א שלעכטער לאגע. עס פארשטעהט זיך, אז מען זוכט די סבות און מען זוכט די שולדיגע און מען געפינט זיי אדער מען באמיט זיך זיי צו געפינען — און דער קאנפערענץ, וועלכער האט זיך אזוי, ווי פיעל זאגען, ניט איינגעגעבען: מען זוכט. פארשטעהט זיך, אויך די סיבות פון'ם דאזיגען נישט איינגעגעבען זיך.

אזוי ארום זיינען געבוירען געווארען פיעל לעגענדעס, וועלכע עמיצער טראכט אויס און פארעפענטליכט, קומט א צווייטער און ניט צו א האר פון זיין אייגענס, ביז עס האבען זיך אנגעזאמעלט הויפענס גאנצע פון זאכען, וואס זיינען נישט געשטויגען, נישט געפלויגען און זיי פארשפרייטען זיך צווישען דעם גרויסען פובליקום אזוי ווי פעסטגעשטעלטע אמת'ען. אבער די אלע פשט'לאך האבען ניט קיין שום ווערט, ווארום דורך זיי ווערט די לאגע ניט וועגען אנדערש אפילו אויף א האר. אדרבה, זיי קאנען נאך פארדרעהען די מוחות און ברענגען צו נאך מעהר פוסטע רייד אנשטאט דער ממשות'דיגער ארבייט, וואס איז אין איצטיגען מאמענט אזוי נויטיג.

די קאנפערענץ איז געווען אן אומעטיגע. עס האט איהר געפעהלט ענטוזיאזם, ערהאבענע שטימונג, פרייליכקייט. איינציגע מיינען, אז דאס איז איהר חסרון, איך מיין אבער, אז דאס איז איהר מעלה. די דעלעגאטען האבען באוויזען, אז זיי זיינען גענוג רייף און עס האט זיך ניט געפיהלט קיין געפיהל פון פייערליכקייט דארט, וואו עס איז ניט געווען קיין גרונד דערצו: זיי זיינען געקומען ניט אין א יום - טוב, נאר אין א מאמענט, ווען דער מצב איז געווען אזוי שווער, פונקט ווי ער איז איצט און די פאראנטווארטליכקייט איז געלעגען אויף די פלייצעס פון יעדען איינציגען. זיי זיינען געקומען בכדי צו מאכען די התחלה און די התחלה איז געווען שווער, זעהר שווער. נייע ווערטער זיינען שוין געזאגט געווארען גענוג, אפשר איבער - גענוג. אפילו דאס באקאנטע ווארט, אז "איצט איז ניט קיין צייט פון ווערטער" נאר א "צייט פון ארבייט" איז שוין געזאגט געווארען פיעל מאל פריהער. בכלל גיבען קאנפערענצען ארויס נייע מיין שלאגענדע ווערטער. אלע האבען געפיהלט, אז די רעדעס קאנען ניט מאכען בעסער און ניט ערגער און אפילו בשעת די רעדעס גופא, וועלכע זיינען לויט זייער גוטע ווערט און אינהאלט געווען ניט ערגער פון די אלע רעדעס אויף די פריהערדיגע קאנגרעסען, האט אין זאל געהערשט א קאלטקייט און טיילמאל אויך א לאנגווייליגקייט. אפילו ווען מען האט גערעדט וועגען דער "גרויסער און שרעקליכער" פראגע וועגען "נאציאנאליזירען די ערד", האט זיך קיינער ניט צוגעהערט אויפמערקזאם.

און כאטש די רעדנער האבען זיך באמיהט צו רעדען מיט טעמפעראמענט, האבען זיי דאך אליין געפיהלט, אז די גאנצע ריידעריי האט ניט קיין באדייטונג און אז דער עיקר איז, עס זאל זיין געלד צו קויפען די ערד. דער גאנצער עולם דעלעגאטען, וועלכער איז געקומען פון פארשיעדענע קאנטען, וואו מען האט איהר געפאשעט מיט פוסטע פראזען, האט זיך אויסגענכטערט, האט דערזעהן, אז די אלע מחלוקת'ען און פראגראם פונקטען, איבער וועלכע זיי האבען זיך ארומגעקריגט אין דער היים אויף יעדער פארזאמלונג, זיינען ניט ווערט א פרוטה און אז עס איז פארא נאר איין גרויסע פראגע און דאס: די מיטלען - פראגע, וואס מיט איהר לעזונג דארף מען אנהויבען.

אפילו די ביודזשעטען האבען ניט געקאנט ארויסרופען קיין באזונדער אויפמערקזאמקייט, ווארום סוף כל סוף זיינען דאך ניט די ביודזשעטען דער עיקר נאר זייער אויספיהרונג און דערמיט, וואס עס וועט זיין א ביודזשעט אויף'ן פאפיער, ווערט נאך די פראגע ניט געלעזט.

מען זאגט, אז ווען די דיסקוסיעס וואלטען פארגעקומען ניט אין די באזונדערע קאמיסיעס, נאר אויף'ן פלענום, וואלט געווען א געהויבענע שטימונג און אן ענטוזיאזם. עס קאן זיין אז עס איז אזוי. עס קאן זיין, אז דורך רעדעס וועגען דער קדישה פון העברעאיש, וועגען דער נויטווענדיגקייט פון דער העברעאישער קולטור און וועגען דער באדייטונג פון דער געגענווארטס - ארבייט, דורך וועלכער מען וואלט אפשר געקאנט קלאר מאכען די "שטאנדפונקטען" פון די פארשיעדענע גרופען לויט די גרינדליכסטע פרינציפען און די נייעסטע ארגומענטען, וואלט די קאנפערענץ געקומען אין א געהויבענע שטימונג, אבער די לאגע וואלט זיך דורך דעם ניט געענדערט אפילו אויף א האר ניט. דער בעסטער באוויז איז — די פארזאמלונג אין "אלבערט האל". איך האב נאך קיינמאל ניט געזעהן א מעהר פייערליכע פארזאמלונג ווי די דאזיגע פארזאמלונג איז געווען. עס האבען גערעדט די גרעסטע גדולים, מען האט איבערגעגעבען ישועות און נחמות, מען האט געוועקט די געמיטער, מען האט געגעבען עצות, ביים פ'ובליקום האט געשלאגען יעדעס ווארט, געשעפט נחת און איז אוועק א היים פרעהליך און צופרידען, און דער פראקטישער רעזולטאט דערפון איז — דער איצטיגער מאמענט ... גארניט. ווען אפילו די קאנפערענץ וואלט געווען אינגאנצען "אלבערט - האל"עריש, וואלט טאקע א שמחה אויף איהר געווען, אבער די רעזולטאטען וואלטען געווען אפשר ערגער ווי די איצטיגע.

וואס האט די קאנפערענץ געדארפט טון? דאס וואס עס טוען אלע קאנפערענצען און אלגעמיינע פארזאמלונגען אויף דער וועלט און אפילו דער ענגלישער פארלאמענט. מען צייכענט אן די הויפט - ליניען דורך רעזאלוציעס און מען וועהלט אויס מענשען, וועלכע זאלען ארגאניזירען די ארבייט לויט די דאזיגע רעזאלוציעס. דאס האט טאקע די קאנפערענץ געטון מיט גרויס ערפאלג, מיט א גרעסערען ערפאלג, אפשר ווי מען האט פאראויסגעזעהן. איך האב נאך ביז היינט ניט געזעהן אין קיין שום צייטונג און ניט געהערט אויף קיין שום פארזאמלונג, וועלכע עס איז קריטיק געגען די רעזאלוציעס, הייסט עס, אז עס איז ניטא וואס זיי פארצואווארפען.

מען ווארפט פאר, אז עס זיינען געווען אויף דער קאנפערענץ דעלעגאטען וועלכע האבען געשטימט געגען דער אדער יענער רעזאלוציע, נאר זיי זיינען איבערגעשטימט געווארען. רבונו של עולם! אזוי פיהרט זיך דאך און אזוי דארף דאך זיך פיהרען אויף אלע פארזאמלונגען אויף דער וועלט. עס זיינען געווען אזעלכע וואס האבען געשטימט געגען דער קולטור, געגען דער פאליטיק, געגען — אזוי ווי מען זאגט — דער "אידישער נשמה". נו, איז וואס? יעדער זאגט ארויס זיין מיינונג און ער האט דאס רעכט ארויסצוזאגען זיין מיינונג לויט זיינע אנשויאונגען און איבערציינגונגען. די מינדערהייט בלייבט דאך נאך אלעמען א מינדערהייט ביז דער קומענדיגער פארזאמלונג, אם ירצה השם.

מען באשולדיגט נאך די אפאזיציע, אז זי האט געשטערט די ארבייט. קודם כל, האט יעדער אפאזיציע דאס רעכט צו פארטיידיגען איהרע מיינונגען מיט אלע אנגענומענע מיטלען און צווייטענס, איז דאך די גאנצע מעשה א ליגען. די געשוואוירענע פאריז - האאגער אפאזיציע האט כמעט דאס מאל ניט עקזיסטירט. דעם ערשטען טאג האט זי געפרובט ווייזען איהר כח, און באלד איז ווי נעלם געווארען, מען האט איהר פיפס ניט געהערט און קיינער האט ניט געוואוסט וועגען איהר עקזיסטענץ. דאגעגען איז געווען די אמעריקאנער אפאזיציע, וועלכע איז אויך ניט געווען אזוי שרעקליך, און נאך אלעמען האט זי ניט געזיעגט אין די רעוואלוציעס, וואס זיינען אנגענומען געווארען זיינען אנגענומען געווארען געגען איהר מיינונג. ווי אזוי עס האבען געקאנט שטערען די ארבייט די רעזאלוציעס, וואס זיינען ניט אנגענומען געווארען, ווייסט איין גאט אין הימעל!

אוסישקין, למשל, קלאגט זיך, אז די אמעריקאנער האבען זיך ארויסגעזאגט געגען דעם גרויסען בודזשעט פון דער ערציהונגס ארבייט אין ארץ-ישראל, אז זיי האבען געוואלט אונטערגראבען די גאנצע קולטור געביידע און ער ענדיגט, אז דער בודזשעט איז יא אנגענומען געווארען. איז דאך ווידער גוט. דארף מען דאך דאנקען און לויבען און ניט קלאגען זיך אויף דער קאנפערענץ. אזוי איז עס אויך בנוגע די אנדערע געביטען. "פתח בכד וסיים בחבית". מען הויבט אן מיט א קריטיק געגען די אמעריקאנער, און מען ענדיגט מיט זייער דורכפאל דורך די מעהרהייט פון דער קאנפערענץ און מען קומט צום אויספיהר, אז די קאנפערענץ איז געווען נישט ווי עס באדארף צו זיין.

אין די אלע טענות געגען דער קאנפערענץ האב איך ניט געהאט דאס גליק צו הערען איינע, וואס זאל האבען אפילו א שיין פון לאגיק. איך ווייס, אז אונזערע ברידער, וואס דער רוח פון זיי האט געלעבט אין עולם הדמיון און פאנטאזיע, האבען אמת - א געפיל פון ענטוישטע האפנונגען, ווארום די האפנונגען אליין האבען ניט געהאט פון סאמע אנהויב אן זייער ענטשטעהען קיין גרונד, אין דער ווירקליכקייט. זיי האבען זיך פארגעשטעלט, אז ערגיץ דארטען וועט מען מאכען דאס וואס זיי אליין קאנען ניט טון, אבער אז ווי באלד עס וועלען זיך צונויפזאמלען די פיהרער פון פאלק וועט אלץ ווערען אויף'ן בעסטען אופן ערלעדיגט. און ווייל אין דער ווירקליכקייט איז ניט אזוי, זיינען זיי

(פארזעצונג אויף פיידזש 5)

מענשען און אפגרונד ❧ ראמאן

פון **יעקב פינגערמאן**
אידיש פון **א. ריינהויין**
ישראל זאנגוויל געווידמעט

(פינפטע פארזעצונג)

דאס צווייטע קאפיטעל.

די אמאליגע רוסישע קאזארמעס, פינף קילאמעטער ווייט פון דער שטאדט, וואו עס איז יעצט געווען איינגעקווארטירט דער 185-טער עסטרייך-אונגארישער רעזערוו באטאליאן, זיינען געלעגען טיעף פארגראבען אין שניי. די פיערעקיגע ציגעל-קוימענס האבען זיך פייערדרויט ארויסגעוויזען פון די ווייסע שניי פעלדער. די גאס איז געווען פארשאטען, און די שאסיי-ביימער האבען זיך געבויגען פון דער שווערער שניי משא.

עס איז געווען ניין אזייגער פריה. די קאמפאניעס סאלדאטען האבען זיך געמושטירט אויף דער בארגיגער מיט אייז באשאטענער פלאך, אונטער דער קאמאנדע פון די אונטעראפיצערען. די שלעכט-געקליידעטע סאלדאטען, ארומגעוויקעלט מיט אויערען-באשיצער און באשליקען, וועלכע מען האט געלערענט ווי אזוי אומצוגעהן מיט'ן געוועהר, און ווי אזוי אין מאסען צו מארשירען, האבען זיך ניט איבעריגענס געפיהלט צו גוט. זיי זיינען געלאפען, דאס געוועהר אויף די אקסלען געטראגען. זיך געווארפען אין שניי — פונקט ווי דער פעלדפעבעל האט געוואלט, און ער, מיט א פאפיראס אין מויל, איז געלאפען אראפ און ארויף, און געשאלטען די קעלט.

דער איינזיעריג-פרייוויליגער מענצעל איז געשטאנען אין שאסיי-ראוו און בארשטעלט פון א שנייהויפען, האט ער בעאבאכטעט דעם ווייסען עקזערצירפלאץ. ער האט נאך ניט געהאט באשלאסען, ווי אזוי ער זאל זיך דאס מאל ארויסדרעהען פון דיענסט. באקלאגען זיך אויף'ן געזונט, האט ער קיין חשק ניט געהאט, ווייל מען האט קיינמאל ניט געקענט וויסען די שטימונג פון'ם רעגימענט דאקטאר, איז ער דארום געקומען צום באשלוס, אז ער וועט בעסער איבעררעדען מיט'ן פעלדפעבעל, און דערוויל אויפזוכען קאטערינע. אומקוקענדיג זיך פארזיכטיג אין אלע זייטען, האט ער זיך צוריקגעקעהרט, איז פארביינגעגאנגען די קאזארמע און איז שנעל אוועקגעלאפען אראפ מיט'ן שאסיי.

אין א וויילע ארום האט זיך ארויסגעוויזען א הייזעל, וועמענס צובראכענע דאך איז וועניג קענטיג געווען אין דעם שניי.

ער איז אריבערגעשפרונגען איבער א זיך שאקלענדען צוים, אנגעקלאפט פארשידענארטיג דריי מאל, עס האט זיך געעפענט די טיר, און א יונגע פויערטע האט איהם שמייכלענדיג עמפאנגען.

"גוט מארגען, קאטינקא", האט ער געזאגט און געגלעט איר איבער איר הויכער ברוסט. "זענען דא פיראגען?"

אין א גרויסער קיך, וואו אויף'ן אויוון זיינען געוועזען מערערע טעפ, זיינען געזעסען נאך אנדערע איינזיעריגע און סאלדאטען.

"סערוואוס! סערוואוס, זייט געגריסט אין גאט'ס נאמען!" האבען זיי אים באגעגענט.

ער האט עטליכע געדריקט די הענט, און זיך אויפגעזעצט אויף'ן בעט.)

"אקאפע", האט ער באשטעלט און מיט די לאנגע פינגער גענומען דרעהען א פאפיראס.

קאטינקא האט זיך א וויעג געטון אויף איהרע היפטען, אנגעקוקט אים מיט אירע בלאנקע ציין. "זאפארט, מיין גאלדענער יונגער הער."

"זאגט נאך, הער איינזיעריגער", האט זיך איינער פון די סאלדאטען געווענדעט צו מענצעל'ן. "וואס זאל איך טון? דער "טיעראַרצט" וויל מיין פאפיער אויסגעשטעלט פון דער קראקויער גארניזאן-שפיטאל ניט אנערקענען. ער זאגט, אז עס איז געפעלשט אדער געקויפט." דער פרעגער איז געווען אן אלטערער דיקער מאן, דער איינגענטימער פון א גרויסען וויענער מאדע-מאגאזין. מיט'ן ווארט "טיעראַרצט" האט מען אין באטאליאן אנגערופען דעם רעגימענט דאקטאר.

"איר פרעגט דאך עס מיר יעדען טאג. איך האב קיין אהנונג ניט וואס איר קענט טון, ליעבער גרינפעלד, מען קען גארניט טון. געהט איר צו די שפיטאל-וויזיטען?"

"וואס זאל איך דארט טון?" דער קארפאראל וויל מיך אפילו מער ניט מיטנעהמען. ווייל דער "טיעראַרצט" שרייבט מיך דאך תמיד אן "דיענסטפעהיג".

"דאן מאכט מען מיט די דיענסט."

"מאכען איז קיין וויץ ניט, הער דאקטאר, עס איז ניט אזוי צו מוט."

"טרייסט זיך", האט זיך אריינגעמישט דער איינזיעריגער ווילקאשעווסקי. "עס געהט אונז אלעמען אזוי. אבער דאך ווערען מיר ניט פארצווייפעלט. אזוי לאנג ווי דער פעלדפעבעל פאנטער קאמאנדירט מיט'ן באטאליאן, און קאטינקא העלפט אונז צו ארויסגליטשען זיך פון די דיענסט-שטונדען, און ניט אונז נאך פירוגען און אנדערע זיסע זאכען, קען קיין צופיעל ביזעס ניט געשעהן."

"קאטינקען געהט אפ א מארש-קאמפאני", האט דער אינטענדאנטעריסט שניידער, א זאג געטון מיט א דומפער שטימע. "איך האב מורא, אז מען האט מיר אויך איינגעטיילט. דער הויפטמאן וויל דוקא די "דריקעבערגער" אויף'ן שלאכטפעלד ארויסקריגען, ווי ער וואלט זיך וועגען דעם א שבועה געטון."

"נו דאן זאל ער אליין געהן", האט דארויף באמערקט דער איינזיעריגער האלאבעק. "ער איז יא דער גרעסטער שווינדלער, איצט שוין זייט זעכצעהן חדשים ביים ערזאץ באטאליאן".

"— און איז פריהער געוועזען אין דער פעלד-בעקערייי", האט פארענדיגט מענצעל. "יא, אזוי זיינען זיי די הערען אקטיווע. די מענשען די הויט צו שינדען פארשטעהען זיי אויסגעצייכנט".

"דעם פאנריך (פאנען-טרעגער) הענזיך, האט מען איינגעטיילט, א שאד, ער איז א בראווער יונג".

"ער וועט זיך שוין ארויסדרעהען. סאניטאר-ליוטענאנט פרעי איז דער דאקטאר איבער דער מארש-קאמפאניע. ער וועט אים זיכער געבען א ברעך-מיטעל — עס וועט שוין הייסען דיפטעריע און קרעמער וועט געשיקט ווערען אין פעלד-שפיטאל — שהיה-פיה — און אין עטליכע טעג ארום וועט ער שוין זיין אין וויען."

דאס ווארט "וויען" האט ווי עלעקטריזירענד געווירקט.

"מיין גאט, נאך וויען", האט געיאמערט דער מאדע-סוחר. "ווער קען זיך דערלעבען אזא גליק".

"מיין מיידעל איז דארטען", האט איינער געזאגט אין דער שטיל. "איך האב זי שוין צוויי יאהר ניט געזעהן".

"פארגעס, מיין זוהן", האט מענצעל געזאגט, "זי געהט שוין לאנג ארום מיט אן אנדערען".

"עס קען ניט זיין!"

"דאך —"

"די וויבער זיינען אלע א טרייאלאז געשלעכט, מיינע געעהרטע הערען", האט ווילקאשעווסקי אנגעהויבען, גליקליך מיט דעם וואס ער קען דיסקוטירען איבער זיין ליעבלינגס-טעמע. "אונטריי און פאלש! צום ביישפיעל, ווען איר וועט ערלויבען, קען איך דא א ניט אינטערעסאנטע געשיכטע דערצעהלען, וועלכע האט געטראפען מיט מייגעם א בעקאנטען. אלזא — יא, ווי אזוי האט דאס איינענטליך פאסירט? אהא — יא די גרעפין —"

"טו א טובה, הער אויף", האט איהם מענצעל אונטערגעבראכען: "מיר קענען שוין אלע די געשיכטעס פון אויסטנווענדיג."

(ווערט פארגעזעצט)

געלט בריינגט געלט

„געלעגענהייט" מיינט צו האבען עטוואס קאפיטאל צו אינוועסטען אין דער ריכטיגער צייט.

ווי אזוי צו באקומען דעם דאזיגען קאפיטאל איז צו שפארען עטוואס יעדע וואך, אזוי אז איהר קענט מאכען אייער געלט צו ארבייטען פאר אייך ווען די צייט קומט.

באשליסט יעצט צו לאזען אונז העלפען אייך שפארען, אינטערעסט ווערט געצאהלט יעדע זעקס מאנאטען.

אפגעצאהלט קאפ.	$9.700.000
רעזערוו פאנד	$18.000.000
רעזארסעס	$130.000.000

די בענק אף נאווא סקאשיא

ברענטשעס

קווין און מעקאהל ברענטש,
מענעדזשער ה. סויטהערלענד

ספעדיינא און דאנדעס ברענטש
מענעדזשער, ס. פ. ניובאם
פאן ערל. 6418-6417-6416

THE DOMINION BANK

סיטי האל בראנטש

אנפאנגענדיג פון קומענדען 8-טען נאוועמבער, וועט אונזער סיטיהאל ברענטש זיך געפינען אין דער נייער געביידע אויף'ן קארנער בעי און קווין סטריט

ו. וואלקער מענעדזשער

THE ROYAL BANK OF CANADA

מאכט באקאנט אז ס'האט צו פאררענטען

סייפטי דעפאזיט באקסעס

צו באשיצען ווערטפולע געשעפטס אדער פריוואטע דאקומענטען. דזשועלרי, וויקטארי באנדס, א. אז. וו.

דער מענעדזשער וועט מיט צופרידענהייט געבען איינצעלהייטען אויף פארלאנג

D. I. ASLING מענעדזשער פון דאנדעס און טשעסטנאט ברענטש.

מיט הונדערט יאהר צוריק איז עס געוועזן נאך א קליין דערפעל

דערפאר אבער היינט איז אונזער שטעדטעל די צווייטע גרעסטע שטאדט אין לאנד.

טאראנטא איז היינט צו טאג די צווייטע גרעסטע שטאדט אין קענעדע און איינע פון די סאמע גרעסטע שטעדט אויף'ן אמעריקאנער קאנטינענט. און ווען איינער פאהרט איהר דורך פון איין עק ביז'ן צווייטען ווען ער באטראכט איהרע שעהנע פארקס, איהרע וואונדערבארע פאלאצען, איהרע שעהן געבויטע קאלעדזשעס, מוזעאומס און בילדער גאלערייען, איהרע שטאלצע וואלקען־קראצער און די טומעלדיגע ביזנעס גאסען, איהר איינדרוקספאלען סיטי־האל, איהרע פארלאמענט געביידעס — הקצור ווען איינער באטראכט דאס אלעס און גיט זיך אפ א חשבון וויפיעל צייט און מיה און פעהיגקייטען דאס אלעס האט געקאסט — וועט ער מוזען צוגעבען אז טאראנטא איז ניט נאר איינע פון די גרעסטע שטעדט אויף'ן קאנטינענט נאר אויך איינע פון די שעהנסטע און אינטערעסאנטסטע דערצו.

עס לאזט זיך גאר ניט גלויבען אז אט דער דאזיגער ישוב איז בלויז א הונדערט יאהר אלט און דאך איז דאס א פאקט אז מיט הונדערט יאהר צוריק איז טאראנטא ניט געווען קיין שטאדט נאר א קליין, אונוויכטיג דערפעל מיט'ן נאמען ''יארק'' און אז אויף'ן קארנער קינג און יאנג וואו עס טורעמען יעצט געביידעס פון צוויי און דריי און צוואנציג עטאזשען די הויך זיינען אמאל געשטאנען א פאר נידעריגע איין צימערדיגע קאטעדזשעס.

ווי אזוי איז עס געקומען דערצו, אז פון דעם קליינעם דערפעל ''יארק'' איז געווארען די ריזיגע שטאדט טאראנטא ?

ביז 1793 איז ניויארק (ביי נייעגרא) געווען די הויפט שטאדט פון אנטעריא. אבער צוליעב דעם וואס די פעסטונג ביים אנפאנג טייך איז געלעגען אין די הענט פון אמעריקאנער און צוליעב דעם וואס ניוארק איז געווען זעהר נאהענט פון די פאראייניגטע שטאאטען, האט דאס שטעדטעל ניט געטויגט און מען האט געמוזט אויסזוכען א צווייטע.

א קאמפאניע אפיצערען, מיט דעם אנטעריאר גובערנאטאר גאווערנאר סימקא אן דער שפיצע האבען זיך אוועקגעלאזט אויסזוכען א פאסיגען ארט. זיי זיינען אנגעקומען קיין יארק, וואס איז דאמאלס געווען איין גרויסער געדיכטער וואלד. דער געגענד און דער האפען איז זיי געפעלען געווארען און דעם צווייטען מאי 1793 האבען זיי דארטען געגרינדעט די הויפט שטאדט פון אנטעריא. דאס דערפעל האבען זיי א נאמען געגעבען ''יארק'' נאך דעם הערצאג פון ''יארק'' דעם צווייטען זוהן פון דעם קעניג וואס האט דאמאלס רעגירט.

נאך א רייזע וואס איז אונטערנומען געווארען פון דעם גובערנאטאר נאך לייק לא קלי (יעצט הייסט עס לייק סימקא) האט גאווערנאר סימקא באשטימט צו מאכען א וועג פון דעם לייק ביזן דערפעל ''יארק''. דעמדאזיגען וועג, וואס איז געוועזען 32 מייל די לענג האט מען געעפענט אין 1795, איהם א נאמען געגעבען יאנג, נאך דעם ענגלישען מלחמה סעקרעטער, און זינט יענער צייט הייסט דער וועג יאנג סטריט.

די ערשטע פארלאמענט געביידעס וואס זיינען אויסגעבויט געווארען אין טאראנטא זיינען געווען פון ציגעל זיי זיינען ניט געשטאנען אין קווינס פארק. נאר אויף פראנט סטריט, ניט ווייט פון דער גאס וואס הייסט נאך פארלאמענט סטריט ביז דעם היינטיגען טאג.

אין 1803, זיינען ערשינען די ערשטע לאיערס און דאקטוירים אין טאראנטא. אין דעם זעלבען יאהר איז אויך געגרינדעט געווארען דער ערשטער טאראנטאר מארק.

אין 1804 האט דער גארניזאן פון ענגלישע סאלדאטען וואס איז איינגעשטאנען אין יארק אויסגעבויט די ערשטע קירכע. דאס איז געווען אן איינפאכע הילצערנע געביידע און האט אויסגעקוקט אזוי ווי א שייער, פופציג פוס די לענג און פערציג פוס די ברייט. די דאזיגע געביידע איז שפעטער פארגרעסערט געווארען און יעצט שטעהט דארטען איינע פון די גרעסטע קירכען אין שטאדט. דער סט. דזשיימס קאטעדראל.

אין 1805 זיינען אין טאראנטא געווען בלויז צוויי טויזענד מענשען. די גרעסטע טייל פון זיי זיינען געווען פשוטע פארמער, מענשען אהן חכמות, און מיט זעהר ווייניג בילדונג. זיי האבען געפיהרט אן איינפאך און עהרליך לעבען און זיינען געווען זעהר גאסטפריינדליך.

אבער איין גרויסען חסרון האבען זיי געהאט. זיי האבען שטארק ליעב געהאט דעם ביטערען טראפען און עס זיינען געווען כמעט אזוי פיעל שכורים וויפיעל איינוואוינער.

אין 1812, האבען די פאראייניגטע שטאטען ערקלעהרט קריעג געגען ענגלאנד. אזוי ווי קענעדע איז געווען די נאהענטסטע און שטארקסטע קאלאניע וואס ענגלאנד האט פארמאגט, האבען די אמעריקאנער אלע זייערע קרעפטען אנגעווענדעט געגען קענעדע. שטאדט נאך שטאדט איז אריינגעפאלען צו די אמעריקאנער אין די הענט. ענדליך זיינען די זיגער אנגעקומען קיין יארק. דאס דערפעל האט זיך ניט געהאט צוגעגרייט פארן קריעג, און כאטש די ענגלענדער, וועלכע זיינען אנגעפיהרט געווארען פון גענעראל בראק, דעם באריהמטען קענעדער גענעראל האבען זיך מוטיג פארטיידיגט, האט דאס זיי גארניט געהאלפען. די אמעריקאנער האבען איינגענומען יארק און פארברענט די פארלאמענט געביידעס. די ביבליאטעק און דעם שטאדט־פראטאקאל. אלעס וואס האט נאר געהאט א שטיקעל ווערט האבען זיי צוגענומען און אוועקגעפיהרט אויף זייערע שיפען.

ווען דער פרידען איז אונטערגעשריבען געווארען אין 1814, א פרידען וועלכער האט ניט געענדערט די פריהערדיגע פארהעלטנישען פון קענעדע צו ענגלאנד אפילו אויף א האר, האט מען זיך גענומען אויפצובויען טאראנטא פון דאס ניי.

ביסלאכווייז זיינען צוגעקומען נאך הייזער, געביידעס, קלייטען און קירכען, ציטונגען האבען אנגעהויבען ערשיינען באנקען האבען זיך געגרינדעט: קאורטס, תפיסות און שפיטאלען האבען זיך אנגעהויבען צו באווייזען און אין יאהר 1823 איז שוין אין טאראנטא געווען א גאנץ באדייטענדע שטעדטעל, מיט א גאנץ נייש'קשה'דיגער באפעלקערונג. דער האנדעל אין טאראנטא האט זיך שטארק פארשפרייט. און די שיפען וועלכע זיינען געפאהרען אויף'ן לייק האבען אנגעפאנגען צו פיהרען סחורות צווישען טאראנטא און אנדערע שטעדט.

עס איז אינטערעסאנט צו וויסען ווי אזוי טאראנטא האט אויסגעקוקט אין יענער צייט. דא גיבען מיר איבער איינִיגע אויסצוגען וועגען דעם וואס איינער א מר. עדווארד טעלבאט, האט צו זאגען וועגען דער טאראנטא פון 1830:

''טאראנטא איז זעהר ענג, זעהר שמאל, און זעהר שמוציג. די גאסען וועלכע קרייצען זיך איבער זיינען ניט אלע פארענדיגט און נאך א רעגען טאפטשעט מען אין א בלאטע ביז'ן האלז. דאס שטעדטעל ליגט אויף א נידעריג זומפיג לאנד, וואס דאס איז זעהר אומגעזונט. צוליעב דעם ליידען די איינוואוינער יעדען פריהלינג און הערבסט פון פארקיהלונג און פיבער. קאן זיין אז דעם גרינדער פון שטעדטעל איז געפעלען געווארען דאס לאנד ווייל ער האט ליעב יאשטשערקעס און זשאבעס. אין יארק און אומגעגענד קען מען זיי זעהן אין ד' טויזענטער. אבער פאר א מענשען צו וואוינען דארטען, מיינט פשוט געהמען און איינשטעלען דאס לעבען.''

''אמת'', גיט ער צו, ''טאראנטא באזיצט א זעהר גוטען האפען דערפאר אבער טויג ער אבסאלוט ניט אין א מלחמה צייט, ווייל א פאר הונדערט גוט באוואפענטע סאלדאטען קענען איהם צו יעדער צייט איינגעהמען''.

אין 1834, איז שוין אין יארק געווען א באפעלקערונג פון 10 טויזענד נפשות און דאס שטעדטעל איז אפיציעל געמאכט געווארען פאר דער שטאדט טאראנטא.

דער געזעץ וואס האט דאס דורכגעפיהרט האט צוטיילט די שטאדט אויף צוויי ווארדס. יעדער ווארד האט געקאנט ערוועהלען אן אלדערמאן, און חוץ דעם זיינען געווען צוויי ''קאמאן קאנסולמען'' וועלכע האבען פארנומען דעם פלאץ פון דעם היינטיגען ''באארד אף קאנטראל'' און זיינען ערוועהלט געווארען פון דער שטאדט אלס א גאנצער. דער מעיאר פון שטאדט איז ניט ערוועהלט געווארען פון פאלק. די אלדערמען און די 'קאמאן קאנסולמען'' האבען איהם אויסגעקליבען צווישען זיך.

די שטאדט האט זיך אנגעהויבען צוּוואקסען, און עס זיינען צוגעקומען אלץ מעהר און מעהר פאבריקען און געביידעס. מיט דער צייט, זיינען מיהלען, און אייזען ליכט, זייף און פאפיר פאבריקען אויסגעבויט געווארען, און שולען, טעאטערע, א פייער לייטונג און די אלע געביידעס וואס זיינען נויטיג אין א גרויסער שטאדט זיינען אויך געגרינדעט געווארען.

צו דערצעהלען די געשיכטע פון דעם ווי עס זיינען צוגעקומען די פארשידענע געביידעס און פארקס אין טאראנטא, וואלט עס גענומען צו לאנג און ניט געווען אינטערעסאנט. עס איז אבער יא אינטערעסאנט צו וויסען אז טאראנטא איז אמאל געווען א קליין שמוציג דערפעל או איז יעצט א גרויסע שטאדט, אז מיט הונדערט יאהר צוריק זיינען געווען גרויסע פארמס אין די טומעלדיגסטע געגענדען פון שאטדט, און אז גאנצע גאסען אזוי ווי קאלעדזש סטריט למשל זיינען געווען נים מעהר ווי וועגען אויף אפצוטיילען פארמס.

צו באשרייבען די שטאדט טאראנטא איז איבעריג. יעדער איינער וואס האט דא נאר געוואוינט איז באקאנט מיט די שעהנע פארקס, מיט דעם רייכען ראוזדייל געגענד וואו עס האלטען זיך אויף די טאראנטאר ''פיער הונדערט'', מיט די אמוזירונגס פלעצער ווי העלענס־פאינט, סקארבארא ביטש, סאנייסייד און אזוי ווייטער. מיט די פארלאמענט געביידעס און מיט דעם סיטי האל. עס איז אויך איבעריג צו דערמאהנען די די צוויי גרויסע טייכען וואס טאראנטא פארמאגט דעם דאן אין דער מזרח זייט און דעם ''האמבער אין דער מערב זייט פון שטאדט.

אונזער טאראנטא איז אלזא ניט קיין מיאוס שטעדטעל, אבי נאר געזונט און א גרויסער ''בענק אקאונט'' קען מען שוין מאכען א לעבען, און אויך הנאה האבען דערפון.

לעגענדע און ווירקליכקייטען

(פארזעצונג פון פיידוש 4.)

ניט צופריעדען און זיי זוכען חטאם. מען האט ניט גענוג כבוד אפגעגעבען "העברעאיש" און מען האט גערעדט ווייניג אין דער שפראך, אבער דארין איז דאך ניט די קאנפערענץ שולדיג, נאר די דעלעגאטען אדער זייערע עלטערען, וועלכע האבען זיי ניט געלערענט העברעאיש יונגערהייד. און ווייל עס איז נויטיג צו רעדען אויף א שפראך, וועלכע די פארזאמעלטע פארשטעהען, איז פארשטענדליך. אז מען האט דארט גערעדט אויף אנדערע שפראכען און איבערהויפט אויף אידיש, וואס כמעט אלע פארזאמעלטע פארשטעהען. קאנפערענצען זיינען ניט קיין קינדער - גערטנער, וואו מען רעדט צוליעב שפראך איבונג, אדער צוליעב פעדאגאגישע צוועקען, נאר כדי איינער זאל פארשטעהן וואס דער צווייטער זאגט. מען האט זיך הינטער די קוליסען באשעפטיגט מיט די וואהלען און עס זיינען געווען פערזענליכע שטרעבונגען און אניך אינטריגעס. מיר דאכט אז די אלע, וואס זיינען אויסגעוועהלט געווארען אין דער לייטונג, האבען ניט נעדארפט אנקומען צו אינטריגעס, ווייל זייער וואהל איז געווען זיכער אויך אהן דעם. וואס איז שייך די, וואס זיינען ניט אויסגעוועהלט געווארען, ווייס איך ניט, אבער עס איז ניט קיין נפקא מינא.

וואס איז שייך דער געהיימליכקייט, זיינען דאך די וואהלען אומעטום און אויף יעדער פארזאמלונג ניט אזא זאך וועגען וועלכער מען דיסקוטירט עפענטליך און מען האלט רעדעס וועגען די מעלות און חסרונות פונ'ם קאנדידאט. אזוי איז געווען אויף די פריהערדיגע קאנגרעסען, אזוי וועהלט מען א פרעזידענט אין פראנקרייך און אין אנדערע רעפובליקען, חוץ אין אמעריקא, וואו ניט די פערזענליכקייט שפיעלט די ראל, נאר די פארטיי, וואס ארבייט פאר איהם, און אזוי וועהלט מען דאס אויס פרעזידענטען אין די פארלאמענטען. עס זיינען ניט געווען די פארשטעהער פון די ברייטע מאסען, טא וועמענ'ם זשע פארשטעהער זיינען געווען די וואס זיינען געקומען פון אלע עקען וועלט? פו אונזערע פריצים און לארדען? אבער לאמיר אפילו אננעהמען, אז אנשטאט דער קאנפערענץ האט זיך צונויפגעזאמעלט דער אבסאלוט דעמאקראטישער קאנגרעס, בין איך אייך מסופק, צו עס וואלטע געקומען אנדערע מענשען אנשטאט די, וואס זיינען געקומען צו דער קאנפערענץ דאס מאל? נאך מעהר, אבער בין איך מסופק צו אפילו נאך'ן קאנגרעס וואלט פלוצים אראפגעפאלען פון הימעל א רעגען פון פונטען, כדי אויפצוהאלטען די נייע אימיגראנטען און די אלע הונגעריגע, וואס זיינען פאראן אין לאנד.

די קריטיקער פיהלען, אז זייערע טענות געגען דער קאנפערענץ האבען ניט קיין יסוד און דארום פאלען זיי אן אנשטאט אויף דער קאנפערענץ, אויף די אמעריקאנער, אט די נייע "צורכי היהודים", וועלכע זיינען געקומען פון יענער זייט אקעאן מיט משונה'דיגע מינהגים און דער עיקר — אהן געלד.

איך בין ניט פון די אמעריקאנער חסידים. פונדעסטוועגען, ווייל איך בין פון די רחמנים בני רחמנים, און עס זיינען מיר א שאד אידישע נשמות, כאטש זיי זיינען "יענקישע", וויל איך ניט פארטיידיגען זיי, נאר פשוט מאכען א סך הכל פון זייערע שטרעבונגען און פארשלאגען אזוי ווי איך האב זיך געהערט פון זיי אליין אדער פון אנדערע וואס האבען געהערט פון זיי. און אפצורייניגען זיי לכל הפחות פון די פיעל בבא - מעשיות, אין וועלכע עס איז א שפאר ביסעל רכילות און לשון הרע.

נעראן

פון משה בראדערזאהן.

פון אלע פיער זייטען איז רוים אין די ארעמס פון פייער גענומען,
און עס קנוילען זיך זיילען און פלאקערען־שלאנגען צום הימעל צום שווארצען.
און לייבען דערשראקען אין אייזערנע שטייגען געקלעמט איצט ברומען —
און נעראן זיין לירע מיט שמייכלען פון צארטקייט פרעסט צו צו זיין הארצען.

עס ווילדעווען רויכען און שטיקען אין נאכטיגע הימלען די שטערען.
די כוואליעס פון פייער — ווי דארשטיג די טעמפלען און הייזער דערשלינגען!
עס יאגט זיך אויף פליגלען פון פייער דער גייסט פון פעררוואט און צושטערען
און נעראן זיין לוביליער צו שעהנקייט הויבט אן מיט התלהבות צו זינגען. —

א, רוים אינ'ם פייער — א בילד פון וואונדערליך הערליכסטע בילדער!
א, רוים אינ'ם פייער! א פורפורנער ים און א שטורעמדיג ברויזען.
עס שרייען די רוימער, און עס שרייען די פלאקערען ווילדער און ווילדער.
און נעראן בעקראנצט איז אין גרויסען נצחון מיט לארבער און רויזען.

עס קרויזען די רויכען מיט וואלקענס בעהאפטען אין בונד פונ'ם צארן —
אין בונד פונ'ם צוויפעל בעהאפטען, אין קראפטהאפטען, גרויליגען ציטער,
די נאכט איז דערצונדען! עס איז ליכטיג פון עק וועלט ביז עק וועלט געווארען!
אזוינס קען דערגרייכען דער גאט פון די געטער און מענשען — יופיטער.

די שפליטער, די פונקען צושפריצען אין חלל מיליאנען ראקעטען.
און פלאמען מיט פלאמען א שמועס א פרעהליכען, זארגלאזען פיהרען,
ער נעראן. אצינדער וואלט אלע צו זעהן עס און הערען פארבעטען
די אלע וואס שפעטען — די פריינד און די שונאים צו זיין טריאומפירען.

פון אלע פיער עקען איז רוים אין די ארעמס פון פייער גענומען.
עס שרייען מיט פייער אין פייער די מענשען אין שרעק און פערווירונג,
או עפענט זיך הימלען! — דא שטיל ווערט — א פלוצלונדיג מורא'דיג שטומען!
עס ברענען די געטער! עס פלאקערט פון געטער דאס סודות'דיג ציהרונג.

עס ווילדעווען רויכען און שטיקען אין נאכטיגען הימעל די שטערען,
און שטיקען דעם פעבעל אין שמוציגע, ענגע פארלוירענע גאסען.
א חגא פון האסען! א יום טוב פון שטורמישען ווילדען צושטערען.
און רינגען פון פלאמען, און רינגען פון שרפה, וואס ברענען און שפאסע.

א, רוים אינ'ם פייער! א פורפורנער ים אין א שטורעמדיג ברויזען,
וואס טראגט אויף די כוואליעס דעם חורבן, דעם פחד, דעם הונגער די נויטען
דער פייער וועט אצינדער זיין שווערד פון מלחמה און זיגען ענטבלויזען —
אין לאנד וועט די גרויזאמקייט קומען, און רוים וועט די גרויזאמקייט טויטען.

עס קרויזען די רויכען מיט וואלקענס בעהאפטען אין בונד פונ'ם צארן.
פערוויכערט, פערוואלקענט פערדאנקען עס הערשען אין שיכורען זינען.
און עס שוועבען אין נעראנס זכרון געשטאלטען פון לאנג שוין פארלארען:
אקטאוויא, זיין ווייב די געטויטע, זיין מוטער ער זעהט — אגריפינען.

און עס קנוילען זיך זיילען און פלאקערען־שלאנגען צום הימעל צום שווארצען,
עס איז נעראן ניט שולדיג! עס וועלען שוין אנדערע שולדיגע קומען:
עס לוינט זיך נישט נעהמען געשרייען פון פעבעל דעם ווילדען צום הארצען —
פון אלע פיער זייטען איז רוים אין די ארעמס פון פייער גענומען!

נאר 10 טעג געבליבען
אין וועלכע איהר קענט ארענדזשען פאר אמתע הילף אייערע פארוואנעלטע קרובים אין אוקראינא, רומעניע און פוילען
דעם 15־טען מיט „אדריאטיק“
פארלאזט מר. קערצער אמעריקא, קיין בעסערע געלעגענהייט צו פארזארגען אז אייערע פאסאזשירען זאלען שנעל זיין דא
אידען פון וואלין, פוילען און בעסאראביען
קערצערס ערשטע פארטיי פון פאסאזשירען וועט זיין פון סיעליץ, לוצק, בראד, לובלין, קישינעוו און דיזע פונקטען וועט ער זיין פערזענליך
קומט נעקסטע וואך נעבען געלדער, ארראנזשירען וועגען פאסאזשירען, מינוטען דא זענען יאהרען דא
GRANER & Co.
181 Queen St. West Toronto Ont.
טעלעפאן עדלייד 4875

דיזע רעקארדס
קען מען באקומען
— ביי דער —
BEATTIE
Agency
26-28 Yonge St. Arcade
291 Danforth Ave.
2036 Queen St. East
פיאנאס און מוזיקאלישע אינסטרומענטען

אלע רעקארדס פון חזן ג. סיראטא
קאן מען באקומען ביי דער
סיסיליען קא. 247 יאנג סטריט
טעלעפאן מיין 1541
The CECILIAN CO.
247 YONGE ST. Phone Main 1541

Columbia Records

made by
Toscha Seidel
appearing at
מעסי האל
י. ע. סאקלינג מענעדזשמענט.

הערט טאשא זיידעל ביים קאנצערט דערנאך הערט אין הויז זיינע רעקארדס, וואס ווערען געמאכט אויסשליסליך פאר דער קאלאמביא.

קומט אים הערען שפיעלען און באמערקט די אינדיווידועלע קוואליטעט זיינע, וועלכע האט באגייסטערט אזוי פיעל מענשען. דערנאך קומט צו אונז און הייסט פאר אייך שפילען טאשא זיידעלס רעקארדס אויף דער קאלאמביא גראפאנאלא.

איר וועט אויסגעפינען אז די קאלאמביא רעקארדס, ווי געשפיעלט אויף דער קאלאמביא גראפאנאלא גיבען איבער אקוראט דאסזעלבע ווי איר האט זיי געהערט ביי זיין שפיעלען. איר הערט אים פאקטיש נאאמאל שפילען.

קאלאמביא גראפאפאן קאמפאניע, טאראנטא.

טאשא זיידעל מאכט רעקארדס אויסשליסליך פאר דער קאלאמביא.

וואלס בליו	78760	10 אינ.	$1.00
''קאפריים וויענעיז''	49449	12 אינ.	$1.50
''ראמאנס פון קאנצערטא נומ. 2''	49447	12 אינ.	$1.50
''הומארעסק''	49454	12 אינ.	$1.50
''טרוימערייי''	77899	.10 אינ.	$1.00

די נייע היים פון דער
טאראנטא גראפאנאלע קאמפ.
420 יאנג סטריט טעל. עדל. 7629
דער איינציגער אויסשליסליכער קאלאמביא סטאר אין יאנג סטריט
גראפאנאלאס פון 37.50 ביז 360 ווערען פארקויפט אויף לייכטע אפצאלונגען אהן אינטערעס
אפען יעדען אווענט

קאכט מיט פלאנצען אייל אנשטאט בהמה פעטס
MAZOLA
איז 100% ריינער פלאנצען אייל

ווילען ווערען מיטגליעדער אין דער נאציאנען ליעג

פאריז, נאוועמבער, 4. — אינפארמאציעס וואס קומען דא אן מעלדען דאס ביי דער אלגעמיינער נאציאנען ליעג פארזאמלונג וואס וועט געהאלטען ווערען אין זשענעווא קומענדען חודש וועלען פארגעשלאגען ווערען דייטשלאנד, עסטרייך און בולגאריען אלס מיטגליעדער פון דער נאציאנען ליעג. נייטראלע לענדער וועלען פארשלאגען דייטשלאנד און עסטרייך און בולגאריען וועט אליין אריינגעבען א בקשה אויפגענומען צו ווערען אלס מיטגליעד.

היינט איז די נאכט!

די נאכט פון פרייד און טאנץ

ווען די גאנצע אידישע יוגענד וועט זיך פארזאמלען אויף דעם

יעהרליכען באל

אין אדפעלאוס טעמפעל

229 קאלעדזש סטריט

ארגאנזשירט פון דעם

ב. בארוכאוו ברענטש 124

נאציאנאלער ארבייטער פארבאנד

קיינער וועט דארט ניט פעהלען!

איינטריט 50 סענט

סטאוויסטער לאנדסלייט

(פון קאוינער גוב.)

אויפמערקזאם!

איהר ווערט אלע געלאדען צו א פארזאמלונג

היינטיגען זונטאג 1 אזייגער נאכמיטאג

אין 10 דעניסאן סקווער, אין די אינטערעסען צו גרינדען א סטאוויסטער פאראיין. אלע, זאגאר די ברוגז'דיגע ווערען געבעטען צו קומען, און אין צייט.

ווינטער קאוטס

(ע ק ס ט ר א)

איך האב יעצט אימפארטירט די בעסטע

קאוטס, סוטס, דרעסעס און פוירס

ביליגער און שעהנער ווי איבעראל

קומט איבערציינגט זיך ביי

GOLD'S

112 Dundas St. West — Phone Ad. 7610

NATIONAL THEATRE—נעשאנאל טעאטער

מ. שאר און ל. ליטמאן
גענעראל מענעדזשערס

ה. ווייסמאן
געשעפטס מענעדזשער.

טעלעפאן עדלייד 2678

היינט פרייטאג אווענט, שבת מאטעני און אווענט

גראף טאלסטאיס בארימטעסטע מייסטערווערק

— דער —

לעבעדיגער מת

עטוואס נייעס אויף דער טאראנטער ביהנע

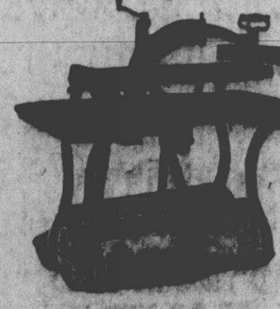

האמילטאן שניידער

פרעס מאשינען

מיט גאז אדער עלעקטריק אייזענס

האפמאן נארמענט פרעס

חענט אייזענס גאז אדער עלעקטריק. עלעקטרישע מאטארס.

מיר פארריכטען און אלע טיילען ווערען אין סטאק געהאלטען אויך נאשיאנס, פינס א. א. וו.

מייער ברידער

101 קווין איסט טאראנטא

און מאנטרעאל קוויבעק

MEYER BROS.

101 Queen Street East Toronto

די ציוניסטישע רעדזשיסטריישאן טעטיגקייט האט זיך באנייט

האט איהר זיך שוין רעגיסטרירט?

העלפט אויפבויען אונזער לאנד

העלפט באפרייען דאס אידישע פאלק

פון פארפאלגונגען און פאגראמען

שטעלט זיך אין אונזערע רייהען

אנפאנגענדיג יאנואר וועט אפגעהאלטען ווערען די ציוניסטישע קאנווענשאן.

רעגיסטרירט זיך און זייט בארעכטיגט צו וועהלען דעלעגאטען אדער אליין ערוועהלט צו ווערען

פארגעסט ניט אז איהר זענט א איד

רעדזשיסטריישאן-העדקוואדערס

206 בעווערלי סטריט

וועהלער פון נארט-איסט טאראנטא

געדענקט—

מיידזשאר קיפפען

ד. ס. א. מ. סי. און באר

איז דער קאנדידאט פון דער ליבעראלער פארטיי — די פארטיי פון פראגרעסיווע פרינציפען. פאר היידרא און פאר די אינטערעסען פון די טאראנטאר איינוואוינער

שטימט מאנטאג פאר מיידזשאר קיפפען

וואהל־טאג מאנטאג נאוועמבער 8־טען

פון 8 פריה ביז 6 פארנאכט.

אלע אינפארמאציעס וואו צו שטימען צו באקומען אין דער סענטראל קאמיטע רום

773 יאנג סטריט — נארט 5679

דזשארדזש ווילקי, פרעזידענט. — פרענק דענטאן, סעקרעטאר

א ספעשעל סייל ביי די

יאנג מענס טיילארינג קא.

321 יאנג סטריט

$45 אויף ברייטע און געשטרייפטע אווערקאוטס און אויף בלוי סוירדזש סוטס

א גאראנטירטען בלוי סוירדזש סוט פון גוטע שניידערס געמאכט פאר $45

$45 איך גאראנטירטע בלוי מעלטאן אייבערראק געמאכט פון גוטע שניידערס און געמאכט צום מאס. אירגענד וועלכען סטייל איהר ווילט בלויז איין פרייז

פארגעסט ניט דעם אדרעס

321 YONGE ST.

א האלבען בלאק פון דאנדעס סטריט

ספעשעל נאטיס צו אונזערע קאסטיטערס

ארדערט קוילען יעצט און ווארט ניט אויף דער לעצטער מינוט, ווייל שפעטער וועט איהר צאהלען דאבעל און דאצו וועט איהר נאך ניט קענען באקומען.

THE EATON COAL CO.

Phone Ad. 2696

איטאן קאהל קא.

אפיס 352 קווין וועסט טעל. עדל. 2696

איין מאהלצייט אין דער

אמעריקאן כשר רעסטאראן

198 קווין וועסט

איבערציינגט אייך אז די פרוי מוז ניט זיין קיין שקלאף פון קיטשען, אז די זעלבע מאכלים האבען נאר אן אנדער טעם אין

דער אמעריקאן כשר רעסטאראן

און אז עסען און הנאה האבען געהען האנט אין האנט.

קומט אריין צו אונז. — דייוו טעקסיל מענעדזשער

קויפט אייערע קוילען פון

יאנעווער בראדערס

וואו איהר בעקומט בלויז ראזשערס קוילען מיט ראזשערס פיקעס

268½ קווין סט. וועסט — טעלעפאן עדלייד 8766

HIPPODROME

די וואך פון 1־טען נאוועמבער

דער ״פארפאלגטער פידעל״.

ווען קליעוו און פיעט וואר אין גריען. ספעציעלע פיטשור פיקטשור.

קארין גריפיטה.

דער סוד מארק״

אבליא דעל און קאמפאניע. נארטאן דזשול און קאמפאניע. פאלארד קאמעדיע. דינסטאג נאכט וועלען געווינען ווערען אמעריקאנער וואהל רעזולטאטען.

באקאנטמאכונג

איך מאך באקאנט אלע מיינע קאסטימערס אז איך פארגרעסער מיינע ביזנעס. דעם 6־טען אקטאבער קענט איהר מיך געפינען אין מיין נייער וואוינונג

9 קענזינגטאן עווענין

טעלעפאן קאלעדזש 6621

און וועל מאכען די זעלבע ארבייטען ווי שוין באקאנט, פארריכטען אלערליי גראמאפאנען, מאשינערי, סקיילס ריפייר, שלעסער און שליסלען. אלערליי בייבי קערעדזשעס אויך אנדערע ארטיקלען. צופריעדענהייט גאראנטירט. אידישע און ענגלישע רעקארדס צו פארקויפען.

פ. שלייפער

ווענט ריאלסטע און בעסטע איינסקינפטען פאר אינשורענס ווענדעט זיך צו:

פ. ליוואי

ספעשעל לייף אינשורענס אגענט

P. LEVI

Insurance Agent

214 Beverly St. Tel. Coll. 8181

נאכ׳ן פארלאנג פון מיינע געוועזענע קאסטימער פארקויפט

דזשאו קראפיווקא

אלע סארטען געפיקעלטע פליישען ביי זיך אין הויז

איהר קענט באקומען ביי מיר אין הויז פרישען קארנביף יעדען טאג, אלערליי סארטען פלייש און ווורשט, פיקעלס פעפערלאך, זויערע טאמייטאס און אלץ וואס אייער הארץ גלוסט נאר אין דעליקאטעסען.

מיר נעהמען אויך אן ארדערס פאר חתונות, פארטיס און באנקעטען, און מיר גאראנטירען צופריעדענהייט.

דזשאו

(פון דער אייז קרים פארלאר)

574 דאנדעס סט. וועסט

טעלעפאן קאלעדזש 5757

— די —

שוויץ באד

אין 36 סענטער עווענין

וועט זיין אפען

יעדען דינסטאג אווענט

וואו איהר קענט שלאפען א גאנצע נאכט

יעקב מ. בענעט

(פון בענעט און סעטראן)

באריסטערס, סאליסטערס, נאטאריעס א. ז. וו.

2901 דאנדעס סטר. וועסט טאראנטא

טעלעפאן דזשאנקשאן 3077

וואוינונג טעלעפאן דזשאנקשאן 968

סעמ׳ס דזשולערי סטאר

אין 145½ קווין סטריט וועסט

מיר פארקויפען אויס אונזער סטאק ווייל מיר געהן אין האלסייל ביזנעס

אזוי פארקויפען מיר יעדען ארטיקעל פיעל ביליגער ווי אימער.

עקסטרא בארגיינס אין דיימאנדס, וואטשעס. נייע סטייל לייכטער אויסנאהם שעהן. קאט גלעס. פארשפעטיגט ניט און קומט גלייך.

אייער פריינד סעם

145½ קווין סט. וו. טעלעפאן עד. [illegible]

ראובן ליבערמאן

לאיער

(פון דער פירמא לענאקס און ליבערמאן)

513—514 קאנטינענטאל לייף בילדינג 157 ביי סט.

טעלעפאן מיין 5252.

מר. ליבערמאנס וואוינונג טעלעפאן קאלעדזש 9414.

פעקטאר און שולמאן

לאיערס

803 לעמסדאן בילדינג — טאראנטא.

6 עדלייד סטריט איסט קארנער יאנג סטריט.

טעלעפאן מיין 4359.

דזשיי ווי בראדי און קא.

באריסטער, סאליסטער, נאטערי און א. ז. וו.

אפיס אין 710-711 טעמפעל בילדינג. טעלעפאן עדלייד 3086.

לואיס ס. סינגער

לאיער און נאטארי פאבליק

קאמישאנער פאר אלע פראווינצען פון ס ענערע.

לאא אפיס 154 סימקאא סטרים.

טעלעפאן עדלייד 1440 — וואוינונג 433 פאלמערסטאן בולווארד

טעלעפאן עדלייד 1441 — טעלעפאן קאלעדזש 4866.

דר. א. ל. הימעלשטיין

דענטיסט

דאמיניאן באנק בילדינג קארנער מיקאל און דאנדעס סטריט. קאל. 6441.

דר. ה. דייווידסאן

דענטיסט.

אין דער נייער ראיעל בענק בילדינג

קארנער דאנדעס און טשעסטנאט — טעלעפאן עדלייד 1789

דר. ב. ברענמאן

דענטיסט

בעסטע ארבייט פאר מעסיגע פרייזען.

544 קווין סטריט וועסט, איבער הופערס דראג סטאר, טאראנטא.

קומט וויזיטעו

ד. הימעלס

מאדערנסטע אייז-קרים פארלאר.

קארנער דאנדעס און קענזינגטאן עוו. דער שעהנסטער פלאץ אין אידישען קווארטאל פאר אייז־קריעס, קאלטע טרינקס, לאנטשעס, סיגארעטס און שאקאלאד.

קומט אריין אין דעם שעהנסטען פלאץ אין שטאדט, וואו מען באהאנדעלט אייך ארענטליך און שעהן.

טאראנטא כשר ווארשט און פיש סמאוקינג מאנופעקטשורינג

מיר מאכען באקאנט אז איהר קענט ביי אונז באקומען צו יעדער צייט געסמוקטע קישען, אויך מאכען מיר די בעסטע ווארשטען און פאסטראמא. מיר קויפען נאר כשר'ע פליישען פון די אידישע האלסיילער. די שטרענגסטע כשרות לויט די אומשטענדען.

ארדערס ווערען פינקטליך דעליווערט. קאנטרי ארדערס דעליווערט פון א דאלאר און העכער.

גיט אונז א טרייעל און איהר וועט דאן בלייבען אונזער שטענדיגער קאסטומער.

משה דייוויס

266 פארלאמענט סט. — טעל. מיין 909

דער זיכערער וועג צום ערפאלג?

Prof. Michael Angelo

זיכער! דער בעסטער וועג צו האבען ערפאלג איז אלפאנגנען לערנען ביי א גוטען לעהרער, באטראכט דאס נאר נאכץ גוט! און קומט צו פראפעסאר מייקעל אנזשעלא נאך מוזיק לעסאנס פאר אייך אדער אייערע קינדער. איהר וועט אויסגעפינען אז מר. אנזשעלא׳ס סיסטעמע און ערפאהרונג אין לערנען וויאלין, מאנדאלין, קארנעט, סאקסאפאן, אדער אירגענד וועלכען אנדערען אינסטרומענט וועט אייך פיהרען צו א זיכערען ערפאלג. מיין מאטא איז: „א גוטער מוזיקאלישער אנפאנג" און דאס איבעריגע איז לייכט. באדינגונגען זעהר מעסיגע.

סטודיא 450 ספעדינע עוו. טעלעפאן קאל. 17